

UCHWAŁA NR VIII/70/2024
RADY POWIATU W POLICACH

z dnia 20 grudnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim
na lata 2025-2030”

Na podstawie art. 12 pkt 11 z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 16b i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 i 1572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2025-2030” stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Policach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Na oryginale właściwy podpis

Przewodniczącego Rady Powiatu w Policach
Janusza Szwyda

Załącznik
do uchwały Nr VIII/70/2024
Rady Powiatu w Policach
z dnia 20 grudnia 2024 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W POWIECIE POLICKIM
NA LATA 2025-2030**

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. SPOŁECZNO-GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA STRATEGII.....	5
III. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	17
IV. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ.....	22
V. WIZJA I MISJA DLA POWIATU POLICKIEGO.....	68
VI. OKREŚLENIE PRIORYTETÓW, CELÓW, DZIAŁAŃ I WSKAŹNIKÓW STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	69
VII. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII	79
SPIS TABEL:.....	81
SPIS WYKRESÓW	83

I. WPROWADZENIE

Przyjęcie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim, zwanej dalej „Powiatową Strategią”, jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2024, poz. 1283 z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawą”.

Powiatowa Strategia stanowi ważny dokument dla efektywnego prowadzenia polityki społecznej na terenie Powiatu Polickiego oparty o podstawowe zasady polityki społecznej, w szczególności:

1. **zasadę samopomocy** zakładającą istnienie i rozwój pomocy wzajemnej osób będących w podobnej sytuacji życiowej oraz pomocy silniejszych dla słabszych w ramach nieformalnych lub formalnych grup społecznych;
2. **zasadę pomocniczości** zakładającą, że w pierwszej kolejności pomoc udzielania jednostce, która samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb, pochodzi od rodziny, następnie od społeczności lokalnej, a dopiero potem od państwa;
3. **zasadę wielosektorowości** zakładającą, że w polityce społecznej równolegle funkcjonują instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i instytucje rynkowe;
4. **zasadę samorządności** zakładającą, że organizacja życia społecznego gwarantuje jednostkom i grupom prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz prawo do tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb.

Z wymienionych powyżej zasad wynikają podstawowe cele, które powinny kształtować politykę społeczną w danym środowisku lokalnym. Są to przede wszystkim:

1. zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w realizacji zadań instytucji systemu pomocy społecznej;
2. zrównoważony rozwój publicznych i niepublicznych instytucji pomocy społecznej z jasnym podziałem zadań i odpowiedzialności wsparcia jednostek i grup, które samodzielnie nie potrafią zaspokoić swoich potrzeb.

W Powiatowej Strategii przedstawiono podstawowe dane charakteryzujące Powiat Policki i jego demografię stanowiące jej społeczno-gospodarcze uwarunkowania. Następnie zaprezentowana jest diagnoza sytuacji społecznej Powiatu Polickiego z analizą SWOT. Dane te stanowiły podstawę do wyodrębnienia czterech priorytetów, do których określono cele strategiczne i operacyjne oraz działania nakierowane na ich osiągnięcie. Na końcu opisane są założenia realizacji, w tym wskaźniki i rezultaty realizacji zadań oraz sposób monitoringu i ewaluacji.

Powiatowa Strategia stanowi ważny dokument dla efektywnego prowadzenia polityki społecznej na terenie Powiatu Polickiego. Jest podstawą do tworzenia programów operacyjnych

i projektów, których wdrożenie pozwoli na rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych. Przy czym przez problem społeczny rozumiemy wszelkiego rodzaju dolegliwość, zakłócenia i niedogodności występujące w życiu zbiorowym. Są to takie zachowania społeczne, które są oceniane negatywnie i w ogólnym przekonaniu wymagają podjęcia działań w celu ich wyeliminowania. Występują one w każdej społeczności lokalnej, różnią się jedynie natężeniem występowania.

Jednocześnie uzupełnieniem do Powiatowej Strategii są już funkcjonujące w Powiecie Polickim programy operacyjne:

1. Powiatowy Program Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2025 uchwalony przez Radę Powiatu w Policach Uchwałą Nr XXVII/189/2021 z dnia 26 lutego 2021 r.;
2. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2021-2027 przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu Polickiego Uchwałą XXIX/197/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r.;
3. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Polickim na lata 2025-2027 uchwalony przez Zarząd Powiatu w Policach Uchwałą nr 118/2024 z dnia 31 października 2024 r.
4. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2025 uchwalony przez Zarząd Powiatu w Policach Uchwałą nr 497/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. oraz ich kolejne aktualizacje.

Powiatowa Strategia została opracowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach (dalej PCPR). Została ona skonsultowana z poszczególnymi gminami wchodzącymi w skład Powiatu Polickiego oraz dodatkowo z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego w Policach.

II. SPOŁECZNO-GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA STRATEGII

Poszczególne charakterystyki Powiatu Polickiego stanowią tło dla diagnozy problemów społecznych oraz planowanych celów i działań.

Charakterystyka Powiatu Polickiego

Powiat Policki położony jest w północno-zachodniej Polsce i jest jednym z dwudziestu jeden powiatów w województwie zachodniopomorskim. Zajmuje on powierzchnię 664 km², w tym 20% stanowi woda, a 35% – grunty leśne. Jest on najmniejszym pod względem powierzchni powiatem w województwie zachodniopomorskim, stanowi niecałe 3% powierzchni województwa. Jednocześnie jest jedynym polskim powiatem położonym po lewej stronie Odry, graniczy na swojej całej długości z Niemcami.

Stolicą Powiatu Polickiego jest miasto Police. W jego skład wchodzi cztery gminy, w tym dwie miejsko-wiejskie (Nowe Warpno i Police) oraz dwie wiejskie (Dobra i Kolbaskowo), w których łącznie wyróżnia się 76 miejscowości. Odznaczają się one dużą asymetrią podstawowych czynników. W roku 2023 Powiat Policki zamieszkiwało 85 368 osób, w tym 41 730 mężczyzn. Gęstość zaludnienia w Powiecie Polickim wynosi niewiele ponad 128 osób na km², jednak poszczególne gminy są znacznie zróżnicowane zarówno pod względem zajmowanej powierzchni, jak i zamieszkującej je ludności. Rozkład przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Zróżnicowanie gmin Powiatu Polickiego wg powierzchni i liczby ludności.

Gmina	Powierzchnia	Udział procentowy	Ludność	Udział procentowy
Dobra	110 km ²	16%	29 573	34%
Kolbaskowo	105 km ²	16%	15 141	18%
Nowe Warpno	197 km ²	30%	1 531	2%
Police	252 km ²	38%	39 123	46%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Jeżeli chodzi o gęstość zaludnienia, w Gminie Kolbaskowo wynosi ona 144 os./km². W Gminie Dobra jest ona najwyższa i plasuje się na poziomie 269 os./km², w Gminie Nowe Warpno zaledwie 8 os./km², natomiast w Gminie Police – 155 os./km².

Gmina Police jest największą gminą, stanowi 38% powierzchni powiatu i zamieszkiwana jest przez 46% mieszkańców całego powiatu. Od północy Gmina Police graniczy z Gminą Nowe Warpno, od wschodu z Gminą Goleniów, którą oddziela od Polic rzeka Odra, od zachodu sąsiadami gminy są Niemcy z Powiatu Uecker-Randow, położonego na terenie Meklemburgii, a od południa gmina graniczy z miastem Szczecin. Miasto Police to siedziba władz powiatu i gminy.

Drugą – pod względem powierzchni – jest Gmina Nowe Warpno, która zajmuje 30% powierzchni powiatu, ale jednocześnie zamieszkiwana jest jedynie przez 2% ludności powiatu. Jest to najmniejsza pod względem ludności miejsko-wiejska gmina nie tylko w powiecie, ale również jedna z najmniej ludnych w całej Polsce. Ponad połowę powierzchni gminy zajmują wody Zalewu Szczecińskiego i Jeziora Nowowarpieńskiego, natomiast ponad trzy czwarte lądowej powierzchni zajmują lasy Puszczy Wkrzańskiej.

Gmina Dobra stanowi około 16% powierzchni powiatu i jest zamieszkiwana przez 34% ludności powiatu. Od północnego wschodu graniczy z Gminą Police, od wschodu z Gminą Miasto Szczecin, zaś od południa – z Gminą Kolbaskowo. Od zachodu sąsiaduje z kolei z niemieckim Powiatem Vorpommern-Greifswald.

Gmina Kolbaskowo również stanowi około 16% powierzchni i zamieszkuje ją około 18% ludności powiatu. Od zachodu graniczy ona z Niemcami (powiaty Vorpommern-Greifswald i Uckermark, od wschodu z położonym po drugiej stronie Odry Powiatem Gryfińskim, a od północy z Gminą Dobra i Gminą Miasto Szczecin.

Powiat Policki charakteryzuje się niską spójnością społeczno-przestrzenną. Mieszkańcy w sporej części, m.in. wskutek odległości, zorientowani są przede wszystkim na Szczecin. Stolica powiatu nie pełni roli ośrodka skupienia i głównego miejsca zaspokajania potrzeb edukacyjnych, kulturalnych, w zakresie ochrony zdrowia czy wielu innych usług.

Infrastruktura, transport i komunikacja

W Powiecie Polickim brak jest spójności przestrzennej, nie tylko z uwagi na charakterystyczne położenie, ale również trudności komunikacyjne wewnątrz samego powiatu. Mieszkańcom poszczególnych gmin niejednokrotnie łatwiej jest dostać się do pobliskiego Szczecina niż do innej gminy Powiatu Polickiego. Chociaż podstawowym środkiem transportu w komunikacji zbiorowej w Powiecie Polickim, z wyjątkiem Gminy Nowe Warpno, są autobusy miejskie łączące większe miejscowości wewnątrz poszczególnych gmin ze sobą oraz ze Szczecinem, to nadal brak jest bezpośrednich połączeń pomiędzy poszczególnymi gminami. Oznacza to, że dojazd do Polic, a tym samym siedziby władz powiatu, możliwy jest jedynie trasą poprzez miasto Szczecin. Gminę Nowe Warpno, która jest najgorzej skomunikowana z pozostałą częścią powiatu, obsługuje natomiast przewoźnik prywatny wykorzystujący busy. W Powiecie Polickim łącznie dróg o powierzchni twardej gminnych i powiatowych jest 774,6 km (dane na 2022 r.). Pojazdów samochodowych ogółem jest 62 914, z czego 50 204 to samochody osobowe. Ponadto na terenie powiatu w użyciu jest 108,3 km ścieżek rowerowych. Dojazd do poszczególnych miejscowości w powiecie jest więc możliwy dzięki sieci dróg, jednak niezbędne staje się posiadanie samochodu.

Demografia

W 2023 r. Powiat Policki zamieszkiwało 85 368 osób, a według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego liczba ta wzrośnie do 89 662 w 2030 r. oraz do 95 568 w 2040 r. Stan demograficzny i prognozy liczby ludności przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Liczba ludności w Powiecie Polickim. Stan na 31 grudnia 2023 r.

Ogółem	85 368
Mężczyźni	41 730
Kobiety	43 638

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Tabela 3. Prognozy liczby ludności w Powiecie Polickim na lata 2025-2050.

Rok	Liczba ludności
2025	85 968
2026	86 759
2027	87 522
2028	88 261
2029	88 974
2030	89 662
2040	95 568
2050	100 722

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

W 2023 r. ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 20,4%, w wieku produkcyjnym 60,3%, a w wieku poprodukcyjnym 19,3%. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. 0-17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej. Szczegółowe dane dotyczące struktury wieku ludności Powiatu Polickiego przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 4. Struktura wieku ludności w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2023 r.

Kategoria wieku	Ilość ludności	Procentowy udział ludności
Wiek przedprodukcyjny	17 525	20,4%
Wiek produkcyjny	51 841	60,3%
Wiek poprodukcyjny	16 551	19,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Tabela 5. Struktura wieku ludności w Powiecie Polickim w latach 2017-2022.

Rok	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym
2017	15 839	50 065	12 429
2018	16 112	50 154	13 210
2019	16 297	50 400	13 955
2020	17 147	50 836	14 639
2021	17 452	51 143	15 283
2022	17 564	51 482	15 878

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Struktura wieku ludności w Powiecie Polickim w latach 2017-2022 wskazuje, że w każdym przedziale wiekowym liczba ludności wzrasta, jednak rozkład procentowy (tabela poniżej) sygnalizuje, że o ile liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie, a liczba ludności w wieku produkcyjnym wykazuje tendencję spadkową, o tyle liczba ludności w wieku poprodukcyjnym z roku na rok wzrasta.

Tabela 6. Udział procentowy poszczególnych kategorii wiekowych w latach 2017-2021.

Rok	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym
2017	20,2%	63,9%	15,9%
2018	20,3%	63,1%	16,6%
2019	20,2%	62,5%	17,3%
2020	20,8%	61,5%	17,7%
2021	20,8%	61,0 %	18,2 %
2022	20,7%	60,6%	18,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

W roku 2023 w Powiecie Polickim urodziło się 484 dzieci, a liczba żywych urodzeń przypadających na 1 000 mieszkańców w ostatnich latach spadała. Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7. Liczba żywych urodzeń na 1 000 osób w Powiecie Polickim w latach 2018-2022.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Urodzenia żywe na 1 000 os.	9,18	7,92	8,25	7,60	6,61	5,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

W 2023 r. w Powiecie Polickim zawarto 239 małżeństw i orzeczono 149 rozwodów. Tabela poniżej przedstawia rozkład tych danych w ostatnich latach.

Tabela 8. Liczba zawartych małżeństw i orzeczonych rozwodów w Powiecie Polickim w latach 2018-2022.

Rok	Zawarte małżeństwa	Orzeczone rozwody
2018	338	167
2019	323	155
2020	236	143
2021	273	192
2022	265	200
2023	239	149

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Warto zauważyć, że o ile liczba zawieranych małżeństw z roku na rok spada, o tyle liczba orzeczonych rozwodów przejawia tendencję wzrostową.

Poziom życia ludności

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło w 2023 r. w Powiecie Polickim 7 366,79 zł. Wg rejestru regon wyróżniało się 14 069 podmiotów gospodarki narodowej, z czego do sektora prywatnego zalicza się 13 591 podmiotów. W 2023 r. zarejestrowano 971 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 745 podmiotów.

W powiecie funkcjonuje jeden hipermarket, 22 supermarketów oraz sześć targowisk.

Tabela 9. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Powiecie Polickim wg rejestru REGON.

Rok	Ilość podmiotów
2018	11 617
2019	12 088
2020	12 560
2021	13 054
2022	13 599
2023	14 069

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

W 2022 r. w Powiecie Polickim ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało 986 gospodarstw domowych, co daje ogółem 1752 osób. Przeciętnie w gospodarstwie domowym korzystającym z pomocy funkcjonuje 1,77 osoby. Z pomocy społecznej korzystało około 2% mieszkańców Powiatu Polickiego. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są najczęściej z powodu bezrobocia, ubóstwa, długotrwałej i ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności. Te i inne powody przyznawania pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Powody przyznania pomocy rodzinie w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2023 r.

Powód przyznania decyzji o pomocy środowiskowej	Ilość decyzji
Bezrobocie	269
Ubóstwo	527
Długotrwała lub ciężka choroba	706
Niepełnosprawność	392
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	111
Alkoholizm	69
Potrzeba ochrony macierzyństwa	47
Bezdomność	120

Powód przyznania decyzji o pomocy środowiskowej	Ilość decyzji
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	19
Sytuacja kryzysowa	7
Przemoc w rodzinie	6
Zdarzenie losowe	6
Narkomania	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Pomimo systematycznego przyrostu demograficznego, z roku na rok liczba gospodarstw domowych i osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej maleje. Poniższa tabela obrazuje dane za ostatnie lata.

Tabela 11. Liczba gospodarstw i osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Powiecie Polickim.

Rok	Liczba gospodarstw	Liczba osób
2019	1 376	1 931
2020	1 164	1 598
2021	1 089	1 473
2022	986	1 319

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Rynek pracy

Na koniec 2023 r. w Powiecie Polickim było zarejestrowanych 1014 bezrobotnych osób, z czego 238 osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Bezrobotnych nowo zarejestrowanych w trakcie roku było 2150 osób, natomiast wyrejestrowanych 2315 osób, z czego 635 osób z tytułu podjęcia pracy. W grupie zarejestrowanych bezrobotnych przeważały kobiety – 528 osób – w stosunku do 486 mężczyzn.

Tabela 12. Rozkład płci i wieku osób bezrobotnych w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2023 r.

	Kobiety	Mężczyźni
24 lata i mniej	54	49
25-34	132	96
35-44	184	104
45-54	114	106
55 i więcej	44	131
Suma	528	486

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Stopa bezrobocia rejestrowanego, obliczona jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby ludności aktywnej zawodowo, wyniosła 3,1%, co oznacza znaczny spadek w porównaniu z poprzednimi latami, kiedy stopa sięgała nawet 16%.

Zasoby i warunki mieszkaniowe

W 2023 r. na terenie Powiatu Polickiego istniało 32 851 mieszkań. Z danych za 2022 r. wynika, że funkcjonowało 1558 mieszkań komunalnych. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 34,3 m². W 2022 r. mieszkańcom wypłacono ogólnie 3 273 dodatków mieszkaniowych. Dostęp do instalacji wodociągowej posiada 99,4% mieszkańców powiatu, do instalacji kanalizacyjnej już tylko 91,8%.

Ochrona zdrowia, służby, inspekcje i straże

Wg stanu na dzień 31.12.2023 r. w Powiecie Polickim funkcjonowały 49 przychodni, 16 aptek i 5 punktów aptecznych. Na jedną ogólnodostępną aptekę przypada 5 370 osób. W 2022 r. w opiece medycznej pracowało 370 lekarzy, 145 pielęgniarek i 23 położne. Na terenie Powiatu Polickiego dostępna jest również opieka całodobowa w Klinikach:

- Chirurgii Plastycznej, Endokrynologicznej i Ogólnej,
- Chorób Skórnych i Wenerycznych,
- Diabetologii i Chorób Wewnętrznych,
- Ginekologii, Endokrynologii i Onkologii Uroginekologicznej,
- Neonatologii,

- Perinatologii, Położnictwa i Ginekologii,
- Oddziale Klinicznym Anestezjologii i Intensywnej Terapii Dorosłych i Dzieci

Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego im. prof. Tadeusza Sokołowskiego, mieszczącego się przy ul. Siedleckiej 2 w Policach.

Na terenie Powiatu Polickiego funkcjonują także:

- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Policach,
- Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach,
- Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Policach,
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Policach
- Komenda Powiatowa Policji w Policach,
- Straż Miejska w Gminie Police,
- Straż Gminna w Gminie Dobra,
- Straż Gminna w Gminie Kolbaskowo.

Edukacja i wychowanie

W 2022 r. na terenie Powiatu Polickiego działało 27 przedszkoli (2678 dzieci) i 12 punktów przedszkolnych (185 dzieci).

W powiecie działały ponadto 24 szkoły podstawowe (ogółem 6891 uczniów), w tym dwie specjalne i dwie dla osób dorosłych, dwie szkoły zasadnicze (ogółem 247 uczniów), jedno liceum ogólnokształcące ponadgimnazjalne dla młodzieży (605 uczniów), jedno liceum ogólnokształcące specjalne ponadgimnazjalne dla młodzieży (9 uczniów), jedno liceum ogólnokształcące ponadpodstawowe dla dorosłych (65 uczniów). W powiecie działa również jedna specjalna szkoła policealna dla młodzieży oraz (7 uczniów). Dane te zostały zebrane w tabeli poniżej.

Tabela 13. Szkolnictwo w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2022 r.

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba uczniów
Szkoły podstawowe		
Szkoły podstawowe ogółem	24	6 891
Szkoły podstawowe bez specjalnych	21	6 709
Szkoły podstawowe specjalne	3	182
Szkoły zasadnicze		
Ponadgimnazjalne szkoły zasadnicze przysposabiające do pracy zawodowej specjalne	2	29
Zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły branżowe I i II stopnia i szkoły przysposabiające do pracy zawodowej specjalne razem	5	247
Licea ogólnokształcące		
Licea ogólnokształcące ponadgimnazjalne dla młodzieży bez specjalnych	2	605
Licea ogólnokształcące specjalne ponadgimnazjalne dla młodzieży	1	9
Licea ogólnokształcące ponadpodstawowe dla dorosłych	1	65
Szkolnictwo policealne		
Szkoły policealne dla młodzieży specjalne	1	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Warto zauważyć, że na terenie Powiatu Polickiego funkcjonuje stosunkowo duża liczba szkół typu specjalnego na różnych szczeblach edukacji, które zaspokajają również potrzeby poza powiatowe. Wśród placówek specjalnych należy wymienić:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach (ul. Korczaka 53),
- Szkołę Specjalną Przystosowaną do Pracy (ul. Korczaka 53),

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tanowie (ul. Leśna 91),
- Specjalną Szkołę Przystosowaną do Pracy w Tanowie (ul. Leśna 91).

Ponadto na terenie Powiatu Polickiego swoją siedzibę znajdują:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Policach (ul. Korczaka 27),
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Trzebieży (ul. WOP 10).

Kultura

W 2023 r. na terenie Powiatu Polickiego funkcjonowało dziewięć bibliotek (wraz z filiami), z których w ciągu 2023 r. skorzystało 7159 osoby. Ponadto w powiecie istnieje jedno muzeum i jedna galeria sztuki.

W 2022 r. odbyło się łącznie 1 577 imprez skierowanych do mieszkańców powiatu, z w których udział wzięło ogółem 68 447 osób. Ponadto w powiecie funkcjonują łącznie 23 domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice, w tym 13 obiektów przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

III. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Na poziomie powiatu zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje PCPR, natomiast na poziomie gminnym – cztery ośrodki pomocy społecznej, tj. Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbaskowie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie. Infrastruktura społeczna obejmuje nie tylko instytucjonalny system pomocy społecznej, ale szerzej zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia.

Zasoby powiatowe

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Jako jednostka organizacyjna samorządu powiatowego PCPR realizuje zadania nie tylko z ustawy o pomocy społecznej, ale również m.in. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W ramach PCPR funkcjonuje Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, wykonujący zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Jednostki Specjalistycznego Poradnictwa. W celu kompleksowego wsparcia osób znajdujących się w kryzysie, wymagających pomocy w formie czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania PCPR prowadzi od września 2012 r. Hostel, z ilością ośmiu miejsc, a od 2015 roku ze zwiększoną liczbą miejsc do 12. Osoby doświadczające przemocy i inne osoby, znajdujące się w sytuacji kryzysowej, wymagające pomocy w formie czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania mogą skorzystać ze schronienia w Hostelu PCPR do trzech miesięcy. Mieszkańcy Hostelu mają zapewnioną specjalistyczną pomoc socjalną, prawną i psychologiczną, są także wspierani w miejscu pobytu przez aspirantów pracy socjalnej, a także w razie potrzeby przez dostępny przez całą dobę Kryzysowy Telefon Interwencyjny. W PCPR prowadzone są również trzy mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, położone w Policach i Tanowie, oferujące 12 miejsc. Jednocześnie, w ramach realizowanych projektów europejskich, utworzono mieszkanie treningowo-wspomagane dla matek z dziećmi, oferujące dwa miejsca. W strukturze PCPR funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze: Dom Dziecka Nr 1 oraz Dom Dziecka Nr 2 w Policach, zapewniające łącznie 28 miejsc.

Powiatowe ośrodki wsparcia

W powiecie polickim prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu powiatu, w ramach zlecenia realizacji zadania publicznego:

- 1) ośrodek wsparcia – **Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie**, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego. Ma zasięg działania ponadgminny. Jest placówką stacjonarną, samodzielna i opiekuńczą okresowego pobytu, dla 10 matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.
- 2) ośrodek wsparcia – **Dzienny Dom Senior+ w Policach**, prowadzony przez Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek” z siedzibą w Szczecinie, przeznaczony jest dla 30 osób w podeszłym wieku, mieszkańców Powiatu Polickiego.
- 3) ośrodek wsparcia- **Powiatowy Klub Samopomocy w Policach**, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach. Liczba miejsc w tej placówce wynosi od 2021 r. 25.
- 4) RCWON – w październiku 2021 r. nastąpiło otwarcie **Regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielnych w Policach**. Głównym celem powstania Centrum było utworzenie miejsca opieki i wsparcia dla osób niesamodzielnych (starszych lub niepełnosprawnych) tj. Dziennego Domu Pomocy – 30 miejsc i Domu Wspieranego – 12 miejsc. W 2023 r. Ośrodek świadczył usługi w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych, usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych oraz zapewniał posiłki, a także umożliwia udział w zajęciach terapeutycznych. Wsparciem objęto łącznie 30 osób.

Warsztat Terapii Zajęciowej

PCPR pełniło nadzór nad bieżącą działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej, zlokalizowanego w Policach, którego prowadzenie zlecono Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach. W 2023 roku WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 45 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działalność WTZ finansowana jest ze środków PFRON, a także z budżetu powiatu.

Zasoby gminne

Pomoc społeczną na terenie poszczególnych gmin wykonują Ośrodki Pomocy Społecznej, które są jednostkami organizacyjnymi samorządu gminnego realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej. Ośrodki Pomocy Społecznej działają również na podstawie przepisów innych ustaw, m.in. o świadczeniach rodzinnych, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, czy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Pozostałe gminne zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia przedstawiono poniżej.

W każdej z gmin Powiatu Polickiego działają Zespoły Interdyscyplinarne i Grupy Robocze oraz punkty informacyjne i konsultacyjne:

- Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych w Kolbaskowie,
- Gminny Ośrodek wsparcia rodziny w Dołujach,
- Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą domową w Nowym Warpnie,
- Gminny Punkt Interwencji Kryzysowej w Policach
- Punkt informacyjno-konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Policach.

W Gminie Police prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy:

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie prowadzi na terenie Gminy Police **Środowiskowy Dom Samopomocy**, który dysponuje 35 miejscami,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny (TPD ZOR) prowadzi na terenie gminy **2 placówki wsparcia dziennego** dla dzieci i młodzieży w formie Środowiskowych Ognisk Wychowawczych, które dysponują łącznie 60 miejscami.
- Na terenie gminy funkcjonuje **mieszkania chronione dla 10 osób** finansowane z budżetu gminy – zlecenie zadania organizacji pozarządowej – Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Policach, w których zamieszkują osoby niesamodzielne.

- Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi cztery **mieszkania treningowe**, dysponujące 10 miejscami.
- Stowarzyszenie „Feniks” prowadzi na terenie Gminy Police **Schronisko dla Osób Bezdomnych**, które dysponuje ogółem 50 miejscami.

W Gminie Dobra utworzono w 2023 r. **Placówkę Wsparcia Dziennego**, która funkcjonuje w strukturze OPS w Dobrej. Celem placówki jest zapewnienie dzieciom bezpłatnej opieki i wychowania, a tym samym wsparcie rodziny. Placówka jest prowadzona w formie opiekuńczej.

W Gminie Kolbaskowo utworzono w 2021 r. **Placówkę Wsparcia Dziennego w formie podwórkowej** i połączono ją z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kolbaskowie. Placówka przeznaczona jest dla dzieci w wieku od 6 do 18 roku życia. Pod opieką jednego wychowawcy może przebywać do 15 dzieci.

Na terenie Gminy Nowe Warpno funkcjonuje **Placówka Wsparcia Dziennego** prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny ze Szczecina. W ramach instytucji organizowane są różnego rodzaju zajęcia dla dzieci i młodzieży, wyjazdy integracyjne i wiele innych inicjatyw na rzecz najmłodszych mieszkańców Gminy. Placówka dysponuje 25 miejscami.

Gmina Nowe Warpno zawarła umowę w 2023 r. z osobą fizyczną na prowadzenie **rodzinnego domu pomocy** na terenie swojej gminy – w Brzózkach 25.

Inne

- a) **Dom Pomocy Społecznej/placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku**

Powiat Policki nie prowadzi na swoim terenie żadnego domu pomocy społecznej, jednak istnieje na terenie powiatu niepubliczna jednostka:

- **Prywatny dom pomocy społecznej**, prowadzony przez Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek”. W Domu przewidziane jest miejsce dla 20 osób (8 – w podeszłym wieku oraz 12 somatycznie przewlekle chorych).

Istnieją również trzy placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku:

- **Dom Opieki „Wiejskie Klimaty”** w Rzędzinach, Gmina Dobra, przystosowany dla 34 osób.
- **Dom Seniora „Stokrotka”** dla 16 osób, w Stobnie, Gmina Kołbaskowo.
- **Podgrodzki Dom Seniora w Podgrodziu**, Gmina Nowe Warpno, Dom Seniora przeznaczony jest dla 20 osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

b) Zakład Aktywności Zawodowej.

Na terenie Powiatu Polickiego funkcjonuje również **Międzygminny Zakład Aktywności Zawodowej w Dobrej**. To obiekt służący rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, gdzie znalazło zatrudnienie 175 osób niepełnosprawnych o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Z rehabilitacji zawodowej i społecznej z Powiatu Polickiego korzysta 41 osób, w tym 15 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 26 osób ze znacznym. Zakład nie jest finansowany z budżetu powiatu.

c) Mieszkanie treningowe PSONI

Mieszkanie Treningowe PSONI w Policach funkcjonujące od 2.01.2008 r. dla maksymalnie pięciu osób. Jest to placówka powołana przez Zarząd Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka ma zasięg lokalny i obejmuje swoim działaniem beneficjentów z obszaru Powiatu Polickiego i miasta Szczecin.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

Diagnoza sytuacji społecznej stanowi punkt wyjścia i podstawę do planowania celów i kierunków działania. Diagnoza sytuacji społecznej w powiecie polickim zawiera aktualne dane pozyskane m.in. z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, opracowań pochodzących z jednostek organizacyjnych Powiatu Polickiego oraz oceny zasobów pomocy społecznej. Opracowanie dokumentu strategicznego składa się również z analizy badania ankietowego wśród mieszkańców powiatu, szkół oraz ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Polickiego. Na potrzeby niniejszej Strategii przeprowadzone zostało badanie ankietowe przed wszystkim metodą CAWI. CAWI to skrót od angielskiego terminu „computer assisted web interview”. To metoda badawcza, w której ankiety są realizowane online, a respondenci wypełniają kwestionariusze za pomocą internetu. Na podstawie opracowanego raportu z wyników badań oraz analizy sytuacji społecznej opracowana została Analiza SWOT.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Tendencja wzrostu liczby mieszkańców utrzymuje się i prognozowana liczba mieszkańców powiatu w 2050 roku może wynieść 100 722. Jednak należy zauważyć, iż tendencja wzrostowa nie jest jednorodna w całym powiecie. W najliczniejszej Gminie Police, w latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 13,5%. Obserwuje się natomiast bardzo duży wzrost mieszkańców w gminach Dobra i Kołbaskowo.

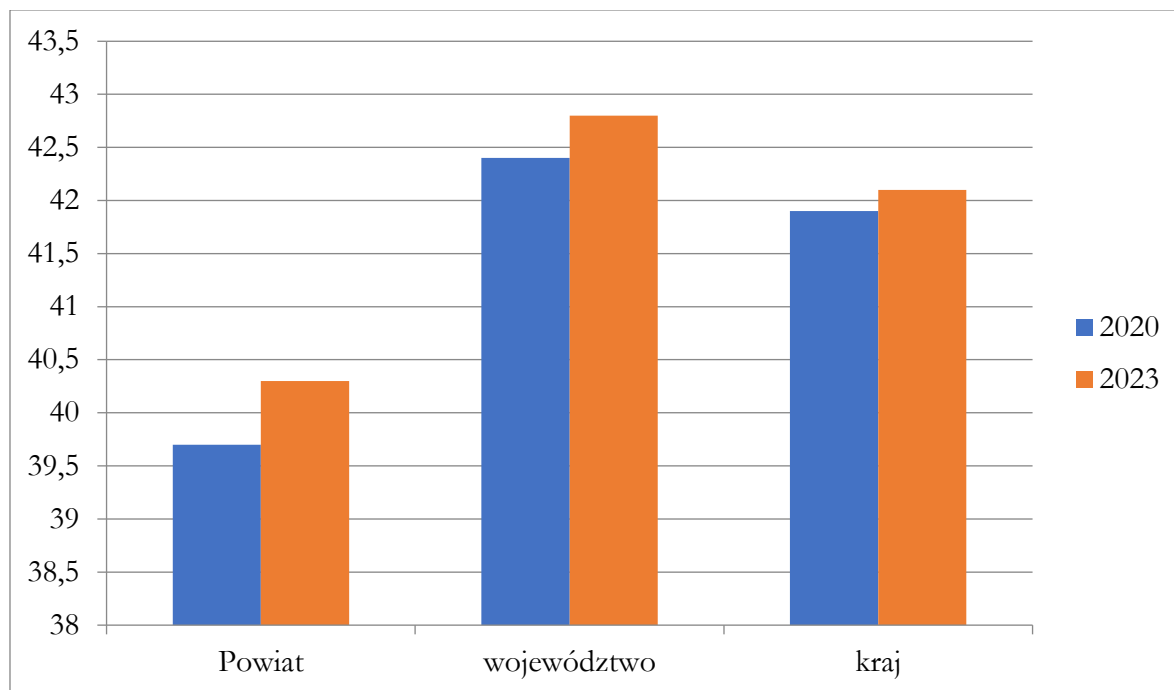
Tabela 14. Liczba mieszkańców w gminach Powiatu Polickiego

	2020		2023	
	Liczba mieszkańców	%	Liczba mieszkańców	%
Police	41288	51,2	39123	45,8
Dobra	24292	30,1	29573	34,7
Kołbaskowo	13436	16,7	15141	17,7
Nowe Warpno	1636	2	1531	1,8
Razem	80652	100	85368	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

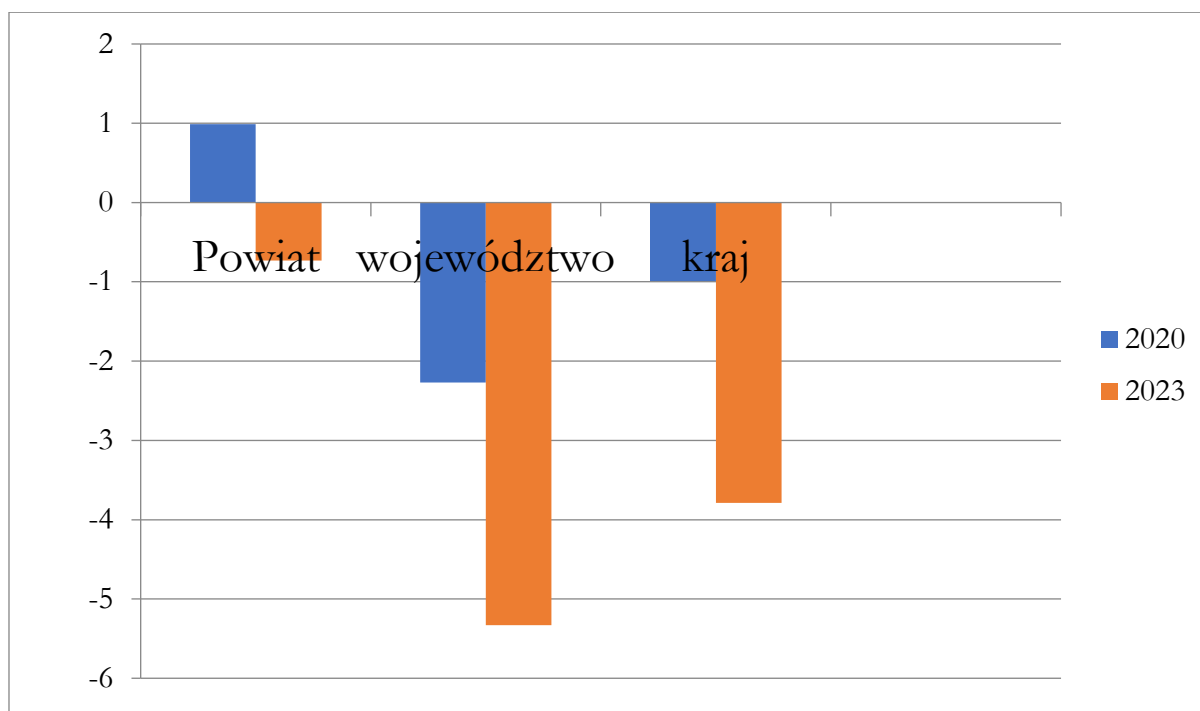
Średni wiek mieszkańców wynosi obecnie 40,3 lat i mimo, iż jest niższy niż w województwie, czy kraju, to wzrósł w porównaniu do 2019 roku, gdy wynosił 39,7 lat oraz roku 2020, gdy wynosił 40,0.

Wykres 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Prognozuje się, że do 2034 roku zwiększy się o 160% liczba osób w wieku poprodukcyjnym (9927 osób), w tym powyżej 80 roku życia o 410% (5.908 osób). Powiat Policki ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -62. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,73 na 1000 mieszkańców Powiatu Polickiego. W 2022 roku urodziło się 558 dzieci (w roku wcześniejszym 633, a w 2020 roku 679 dzieci) Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,90 i jest wyższy od średniej dla województwa (0,57) oraz wyższy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju, wynoszącego 0,68. Z powyższych danych wynika, że sytuacja demograficzna w Powiecie Polickim przedstawia się lepiej niż w całym kraju, jednak jeśli chodzi o przyrost naturalny, jest on już ujemny, a do 2020 roku był dodatni.

Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mieszkańcy Powiatu Polickiego zawarli w 2022 roku 265 małżeństw, co odpowiada 3,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to mniej od wartości dla województwa zachodniopomorskiego (4,1) oraz mniej od wartości dla Polski (4,1). W tym samym okresie odnotowano 2,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie więcej od wartości dla województwa zachodniopomorskiego (2,0) oraz więcej od wartości dla kraju, gdzie przypadło 1,6 rozwodów na 1000 mieszkańców. (Źródło: GUS, za: <https://www.polskawliczbach.pl/powiat.policki>).

WSPARCIE DZIECKA I RODZINY.

Powiat Policki zapewnia dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej wychowanie poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej, tj. rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Każde dziecko ma prawo do wzrastania w warunkach sprzyjających jego prawidłowemu rozwojowi. Jeśli z jakichś przyczyn rodzina biologiczna nie jest w stanie zapewnić dziecku odpowiednich warunków, zadaniem leżącym w kompetencji powiatu jest zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Rolą pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych,

bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych dzieci. Na terenie Powiatu Polickiego dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych zapewnia się pomoc oraz ochronę w ramach pieczy zastępczej rodzinnej bądź instytucjonalnej. Pozwala to na umieszczanie małoletnich zgodnie z ich wiekiem oraz wymaganym wsparciem. Dzieci poniżej 10 roku życia są umieszczane w rodzinnych formach pieczy zastępczej, wyjątek stanowią mogą małoletni, którzy są umieszczani wraz z rodzeństwem, które ukończyło 10 rok życia., wtedy możliwe jest ich umieszczenie w placówce opiekuńczo- wychowawczej.

Liczba rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci w latach 2021-2023 kształtuje się na podobnym poziomie, co obrazuje Tabela 15.

Tabela 15. Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci na terenie Powiatu Polickiego w latach 2021-2023

	Liczba rodzin			Liczba dzieci			W tym: z innych powiatów		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Spokrewnione	71	69	70	95	93	93	19	17	18
Niezawodowe	38	34	35	45	41	43	9	10	13
Zawodowe, w tym:	7	6	5	21	17	16	0	0	0
<i>Zawodowe specjalistyczne</i>	1	1	1	2	2	2	0	0	0
<i>Zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego</i>	1	1	1	3	4	3	0	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	1	2	2	7	11	17	1	0	0
Razem:	117	111	112	168	162	169	29	27	31

Źródło: opracowanie własne

Na terenie Powiatu Polickiego funkcjonują również dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom Dziecka nr 1 oraz Dom Dziecka nr 2. W każdej z placówek przygotowane jest miejsce dla 14 wychowanków. Jednakże z uwagi na konieczność zabezpieczenia większej liczby małoletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2023 Wojewoda Zachodniopomorski wyraził zgodę na przyjęcie dziecka, pomimo przekroczenia liczby miejsc określonej w regulaminie placówki. Szczegółowe dane zawiera Tabela 16

Tabela 16. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego w latach 2021- 2023

Placówka	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Polickim:		
	2021 r.	2022	2023
Dom Dziecka Nr 1 w Policach	12	12	16
Dom Dziecka Nr 2 w Policach	15	14	15
Razem:	27	26	31

Źródło: opracowanie własne

Dominującymi przyczynami umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej były bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (umieszczono z tego powodu 73 dzieci) oraz uzależnienia rodziców, w przeważającej większości od alkoholu (rodzicom odebrano z tego powodu 46 dzieci, z czego nadużywanie alkoholu to 39 przypadków ograniczenia władzy rodzicielskiej rodzicom).

W rodzinnej pieczy zastępczej znajduje się 17 dzieci, które są sierotami, bądź pólsierotami. Problemy społeczne, takie jak ubóstwo i bezrobocie nie przyczyniły się do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Jednakże jedno dziecko – noworodek – zostało umieszczone z powodu trudnych warunków mieszkaniowych co nie zdarzało się w latach poprzednich. Dane przedstawia Tabela 17.

Tabela 17. Powody umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na dzień 31.12.2023 r.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe			Rodziny Dom Dziecka	Razem
			Ogółem	W tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	W tym pełniących funkcje specjalistyczną		
Sieroctwo	1	1	0	0	0	0	2
Półsieroctwo	11	4	0	0	0	0	15
Uzależnienie rodziców, w tym:	31	11	4	0	0	3	46
od alkoholu	27	9	3	0	0	3	39
przemoc w rodzinie	4	3	6	1	0	1	13
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	35	16	22	2	2	12	73
Niepełnosprawność rodziców	0	0	0	0	0	0	0
Choroba rodziców	3	0	0	0	0	0	3
Ubóstwo	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	0	0	0	0	0	0	0
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	1	0	0	0	0	1
Pobyt rodziców za granicą	0	2	0	0	0	0	2
Inne	8	5	1	0	0	1	14

Źródło: opracowanie własne

W przypadku instytucjonalnej pieczy zastępczej dominującymi powodami umieszczenia małoletnich także są bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, uzależnienia rodziców od alkoholu i narkotyków oraz przemoc w rodzinie. Wśród wychowanków placówek opiekuńczo- wychowawczych 5 małoletnich jest półsierotami, jedno z dzieci trafiło do pieczy zastępczej w skutek długotrwałej lub ciężkiej choroby jednego z rodziców. Problemy społeczne, takie jak ubóstwo nie przyczyniły się do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 18. Powody przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego – stan na 31 grudnia 2023 r.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na skutek	Placówki opiekuńczo- wychowawcze w Policach
Sieroctwo	0
Półsieroctwo	5
Uzależnienie rodziców od alkoholu, narkotyków	8
Przemoc w rodzinie	8
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	9
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	0
Długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego z rodziców	1
Pobyty za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0
Ubóstwo	0
Inne	0
Dzieci cudzoziemców	0
Małoletnie matki	0
Razem:	31

Źródło: opracowanie własne

Analizując dane dotyczące funkcjonowania systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego, warto zwrócić uwagę na to, jak kształtują się liczby umieszczeń z poszczególnych gmin.

Tabela 19. Pierwsze umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej z podziałem na gminy w latach 2021- 2023:

Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej oraz rodzinnej pieczy zastępczej:					
Rok	Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Gmina Nowe Warpno	Inny powiat
2021	20	0	1	0	4
2022	11	3	1	0	1
2023	35	3	0	0	15

Źródło: opracowanie własne

PCPR w ramach realizacji swoich zadań ustawowych i realizacji projektów ze środków unijnych podejmuje wiele działań na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej. W okresie od 2021 r. do 2023 r. 92 dzieci zakończyło pobyt w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym: 38 powróciło do rodziny naturalnej (20 z rodzin zastępczych, 18 z placówek opiekuńczo-wychowawczych), 13 małoletnich zostało adoptowanych (wszystkie dotyczyły dzieci z rodzin zastępczych), 37 usamodzielnili się (24 wychowanków z rodzin zastępczych, 13 z placówek opiekuńczo-wychowawczych), z innych powodów, takich jak m.in. umieszczenie w DPS, czy przeprowadzka, pieczę zastępczą opuściło czworo dzieci (troje z rodzin zastępczych, jedno z placówki opiekuńczo-wychowawczej).

Tabela 20. Zakończenie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023

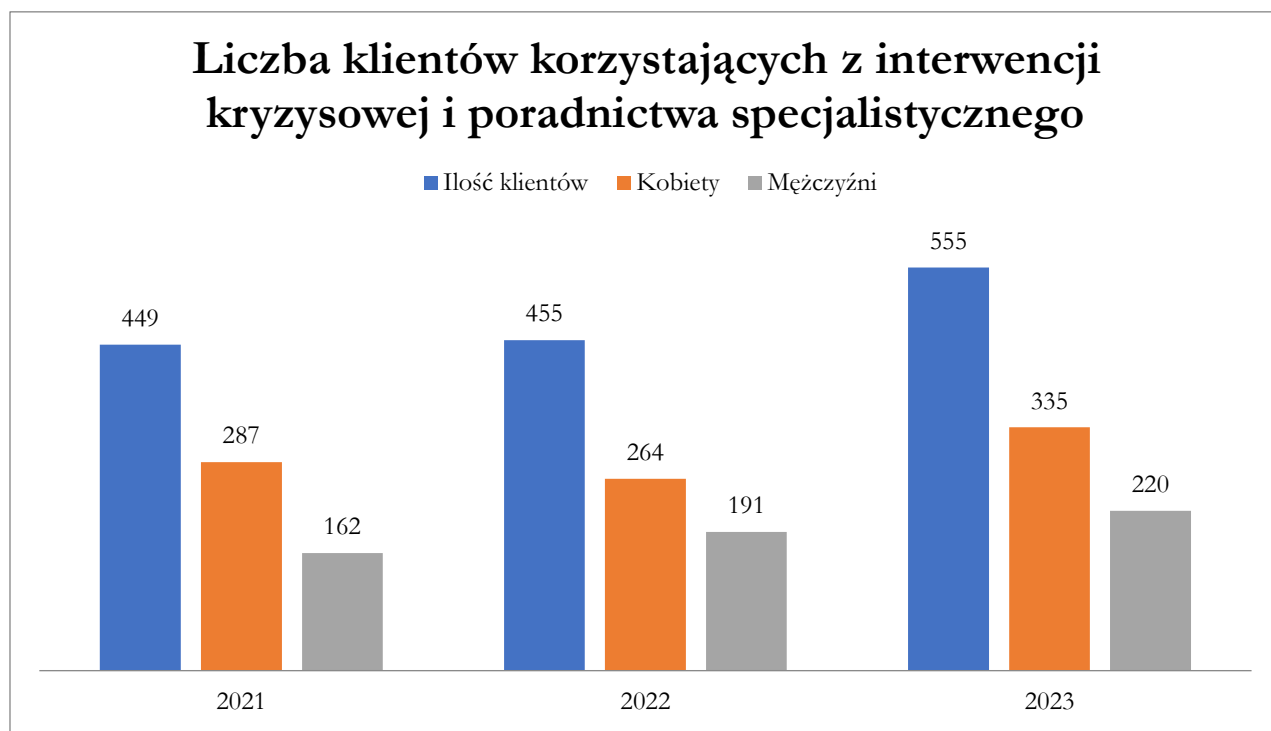
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	Sytuacja małoletnich:														
	Powróciły do rodziny naturalnej			Adopcja			Usamodzielnienie			Inne			Razem:		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Spokrewnionych	3	4	2	0	0	0	3	6	5	0	0	1	6	10	8
Niezawodowych	2	0	4	3	0	0	2	5	1	0	0	2	7	5	7
Zawodowych	2	0	0	5	0	3	1	1	0	0	0	0	8	1	3
Rodzinnych domach dziecka	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	1	1
Dom Dziecka nr 1	3	1	2	0	0	0	3	3	0	1	0	0	7	4	2
Dom Dziecka nr 2	6	3	3	0	0	0	2	2	3	0	0	0	8	5	6
Razem:	18	9	11	9	0	4	11	17	9	1	0	3	39	26	27

Źródło: opracowanie własne

Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej prowadzi specjalistyczne poradnictwo psychologiczne realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii oraz poradnictwo rodzinne obejmujące szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym: problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną. Ponadto pracownicy prowadzą interwencję kryzysową polegającą na udzielaniu natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w uzasadnionych sytuacjach także schronienia.

Na Wykresie 3 przedstawiono liczbę klientów korzystających z interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego w latach 2021-2023. Widać wyraźnie wzrost osób zgłaszających się po różnego rodzaju wsparcie. Może to wskazywać zarówno na większą świadomość społeczną, rozpowszechnienie korzystania z profesjonalnej pomocy, ale także na coraz liczniejsze występowanie różnego rodzaju trudności w obszarze zdrowia psychicznego. Warto zaznaczyć, że w przeciągu ostatnich trzech lat zwiększeniu uległa ilość mężczyzn zgłaszających się po wsparcie. W porównaniu do roku 2021 liczba ta wzrosła aż o 36%.

Wykres 3. Liczba klientów korzystających z interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego

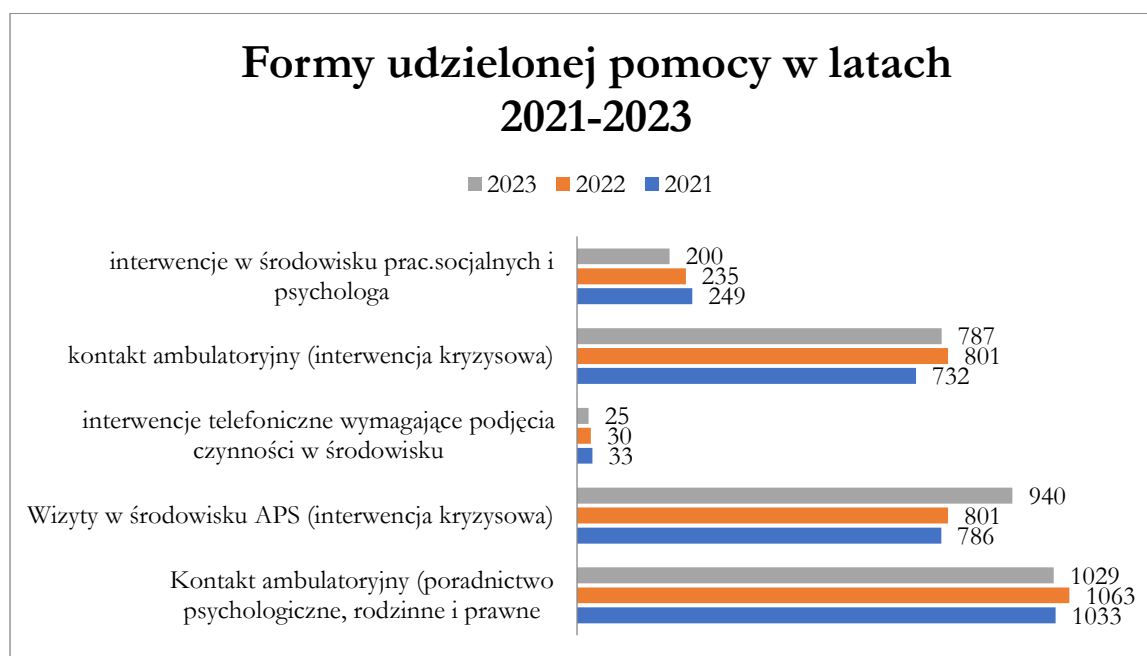

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21. Liczba klientów korzystających z Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej z podziałem na gminy

Rok	Police	Dobra	Kołbaskowo	Nowe Warpno
2021	430	8	4	7
2022	400	37	15	3
2023	489	45	17	4

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4. Formy udzielonej pomocy w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne

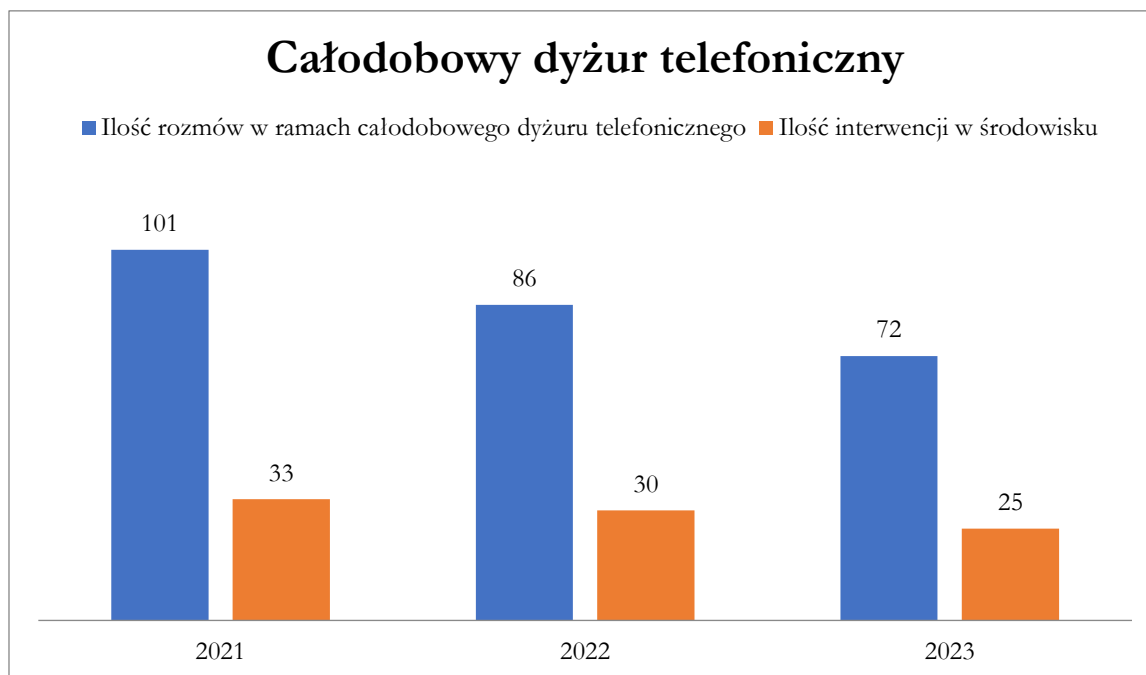
Na wykresie 4 można zobaczyć jak kształtowała się ilość poszczególnych form pomocy. Kontakty z klientami w siedzibie PCPR w okresie 2021-2023 były na podobnym poziomie, jednak zwiększeniu uległa ilość wizyt w środowisku Aspiranta Pracy Socjalnej. Oznacza to, że coraz więcej osób potrzebuje pomocy w swoim naturalnym środowisku.

Tabela 22. Osoby korzystające ze schronienia w Hostel PCPR z podziałem na gminy w latach 2021-2023

Gmina/Lata:	2021	2022	2023
Police	15	16	18
Dobra	0	1	0
Kołbaskowo	0	0	0
Nowe Warpno	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Osoby w kryzysie mogły skorzystać ze schronienia w Hostel. Liczba osób korzystających z tej formy wsparcia jest od trzech lat na podobnym poziomie. Najczęstszą przyczyną pobytu w Hostel jest doświadczanie przemocy, jednak zdarzają się też innego rodzaju sytuacje życiowe, które zmuszają klientów do skorzystania z tymczasowego schronienia.

Wykres 5. Całodobowy dyżur telefoniczny

Źródło: opracowanie własne

Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej prowadzi także wsparcie w postaci całodobowego dyżuru telefonicznego. Na Wykresie 5 zaznaczono ilość rozmów interwencyjnych

w okresie 2021-2023. Zauważyć można spadek ilości rozmów – być może związane jest to z tym, że więcej osób preferuje osobistą formę kontaktu.

W Tabeli 23 przedstawiono liczbę porad specjalistycznych udzielanych w latach 2021-2023. Można zaobserwować wzrost liczby poradnictwa psychologicznego w roku 2022 – było to m.in. związane z faktem, że oprócz psychologa, wsparcia udzielał także terapeuta co pozwoliło na przyjmowanie większej ilości osób. W roku 2023 również ilość porad psychologicznych była większa niż w roku 2021 – był to wzrost o 20%. Na podstawie tych danych widać, że mieszkańcy Powiatu Polickiego chcą korzystać z pomocy i coraz powszechniejsze staje się sięganie po wsparcie psychologiczne.

Ponadto mieszkańcy licznie korzystają także z poradnictwa prawnego, a także rodzinnego.

Tabela 23. Liczba porad specjalistycznych udzielonych w latach 2021-2023

Liczba udzielonych porad:	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Poradnictwo psychologiczne	342	427	411
Poradnictwo prawne	377	325	358
Poradnictwo rodzinne	314	311	260

Źródło: opracowanie własne

Poradnictwo psychologiczne realizowane było przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Na wykresie 6 zaznaczono ilość interwencji w zależności od rodzaju doświadczanego kryzysu. Najczęściej osoby zmagają się z więcej niż jednym kryzysem i korzystają ze wsparcia przez jakiś czas (rzadko są to jednorazowe wizyty).

Bardzo często klienci zgłaszają szeroko rozumiane **problemy emocjonalne** takie jak trudności w radzeniu sobie z nadmiernym lękiem, złością, problemy w regulacji emocji, nastrojów depresyjny itd. Najczęściej trudności emocjonalne wynikają z doświadczania innego rodzaju trudności np. rodzinnych. Można też zaobserwować, że wiele osób ma niskie kompetencje w zakresie radzenia sobie z regulacją emocji. Wielu klientów potrzebuje wsparcia w obszarze zdrowego radzenia sobie z emocjami i nabycia umiejętności odreagowania stresu w sposób konstruktywny.

Bardzo duża ilość sesji dotyczy osób z **zaburzeniami psychicznymi**, najczęściej depresją, zaburzeniami snu czy zaburzeniami lękowymi. Coraz więcej osób otrzymuje zalecenie skorzystania z pomocy psychologicznej od lekarza psychiatry. W ramach specjalistycznej pomocy klienci mogą

skorzystać z krótkoterminowej terapii, wsparcia psychologicznego, poradnictwa. W zależności od sytuacji niektórzy klienci otrzymują zalecenie podjęcia psychoterapii. Niestety dostępność do bezpłatnej profesjonalnej pomocy terapeutycznej jest mocno ograniczona. Z tego powodu osoby, które nie mogą ze względów finansowych pozwolić sobie na skorzystanie z prywatnej terapii, zostają w niektórych sytuacjach bez adekwatnej pomocy. Często psycholog w miarę możliwości prowadził krótkoterminową terapię do czasu osiągnięcia stabilnego stanu psychicznego.

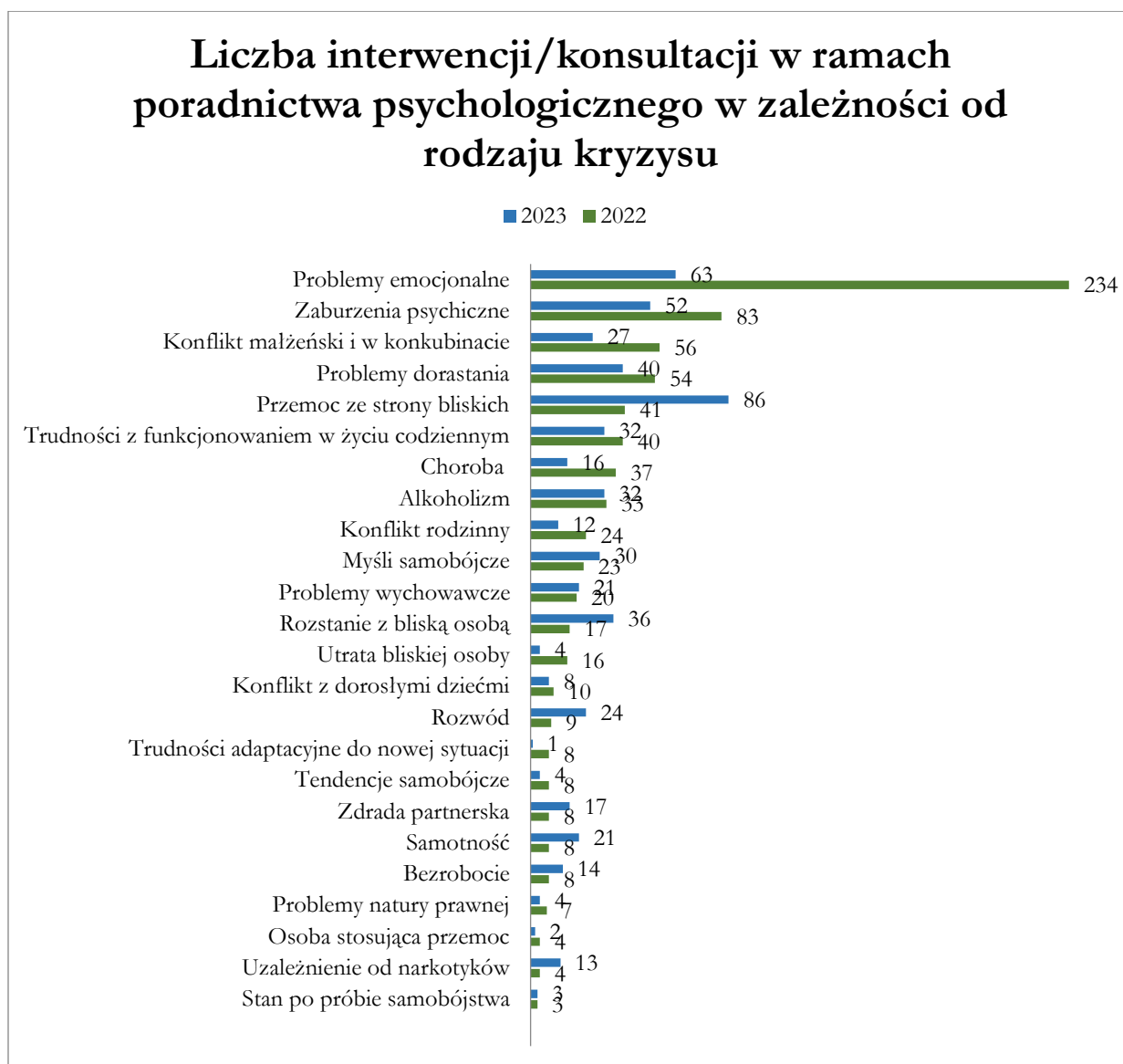
Wykres nr 6 obrazuje, ile porad dotyczyło różnych form **przemocy ze strony bliskich**, która niestety jest w dalszym ciągu jedną z częściej zgłaszanych trudności. Największa ilość poradnictwa psychologicznego w roku 2023 (86 sesji) dotyczyła sytuacji przemocy domowej. Zdecydowana większość poradnictwa psychologicznego dotyczyła **przemocy psychicznej**, takiej jak wyzywanie, poniżanie, krytykowanie, nadmierna kontrola i zazdrość, deprecjonowanie. Według różnych badań tego zjawiska jest to najczęstsza forma przemocy, która towarzyszy pozostałym.

Warto zauważyć, że w roku 2023 dużo więcej sesji prowadzonych przez psychologa było poświęconych kryzysom związanym z **rozwozem, rozstaniem i samotnością**. Potwierdzają to statystyki rozwodów w powiecie polickim. Wyraźnie widać więc, że kryzys rodziny jest poważnym problemem dla klientów korzystających z pomocy. Coraz częściej obserwuje się także powstawanie tzw. rodzin patchworkowych, gdzie partnerzy posiadają już dzieci z poprzednich związków, co jest szczególnie dużym wyzwaniem dla całego systemu rodzinnego

Znacząca liczba sesji dotyczyła problemów związanych z **okresem dorastania**. Były to zarówno konsultacje dla rodziców, a także dla nastolatków. Nastoletni klienci którzy zgłaszali się po wsparcie, zmagają się np. z obniżonym nastrojem, nieradzeniem sobie z emocjami, samookaleczeniami, uzależnieniami, myślami samobójczymi, a także zaburzeniami depresyjnymi, czy lękowymi. Młodzież często ma trudności ze zwiększonym poziomem drażliwości, czy złości oraz doświadcza kryzysu związanego z zawodem miłosnym. Rodzice dzieci oraz nastolatków w pierwszej kolejności kierowani są do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, jednak z uwagi na olbrzymi problem w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży, w miarę możliwości psycholog udziela także wsparcia starszym nastolatkom (od ok.16 roku życia).

Niestety nadal spora liczba osób zmagają się z uzależnieniem od alkoholu czy substancji psychoaktywnych. Najwięcej porad dotyczyło pomocy bliskim osobom uzależnionych, ponieważ to oni częściej szukają pomocy niż osoba, której faktycznie dotyczy np. choroba alkoholowa.

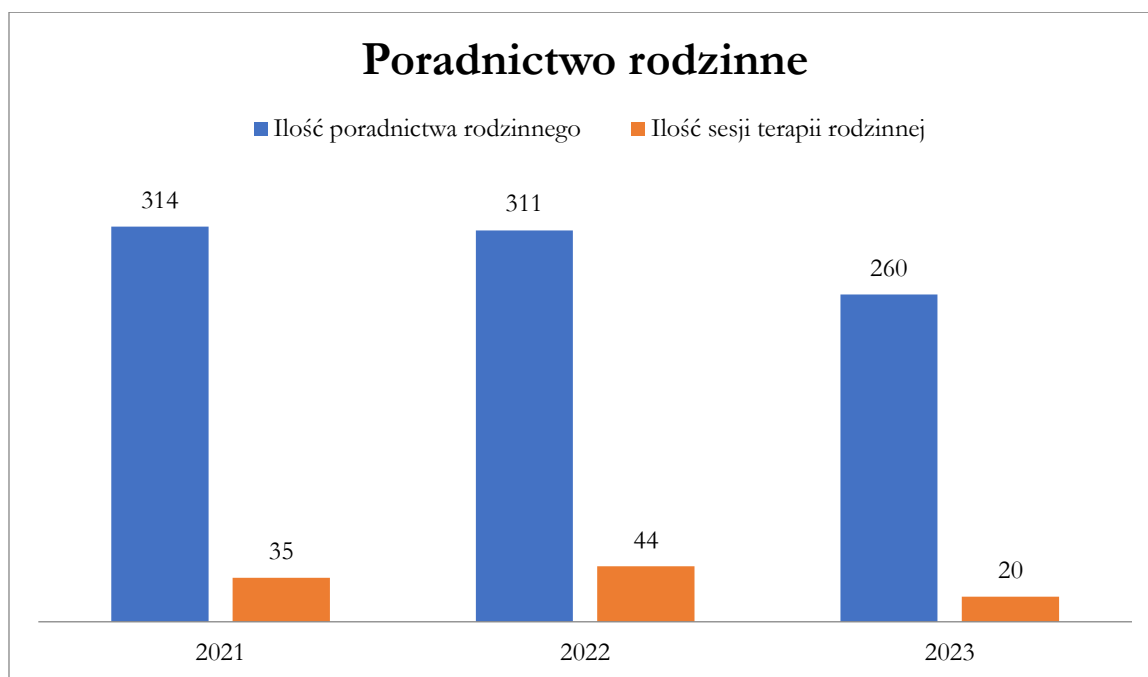
Wykres 6. Liczba interwencji/konsultacji w ramach poradnictwa psychologicznego w zależności

Źródło: opracowanie własne

Poradnictwo rodzinne jest także częstą formą udzielania wsparcia klientom. Wiele osób potrzebuje psychoedukacji, a także podniesienia poziomu kompetencji wychowawczych. Dane w zakresie ilości poradnictwa rodzinnego w latach 2021-2023 pokazane są na Wykresie 7.

Wykres 7. Poradnictwo rodzinne w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne

Przeciwdziałanie przemocy domowej (dane własne PCPR)

Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Polickim na lata 2021-2025 przyjętego Uchwałą nr 497/2020 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 31 grudnia 2020 r., PCPR prowadzi działania w zakresie udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, a także oddziaływania na osoby stosujące przemoc poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego.

Zgodnie z głównym celem Powiatowego Programu działania ukierunkowano na ograniczenie skali zjawiska w Powiecie Polickim poprzez realizację celów szczegółowych:

- wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców Powiatu Polickiego na temat zjawiska przemocy, jej przyczyn i skutków;
- poprawa jakości i skuteczności wsparcia udzielanego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- zwiększenie poziomu kompetencji i kwalifikacji podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W latach 2021-2023 do PCPR zgłoszono łącznie **157** przypadków przemocy w rodzinie. Należy nadmienić, iż zgłoszenia te pochodziły od osób doświadczających przemocy w rodzinie, od członków rodziny, świadków i instytucji oraz organizacji pozarządowych. Znaczna część osób kierowana była do PCPR po specjalistyczną pomoc psychologiczną i prawną przez członków grup roboczych gminnych zespołów interdyscyplinarnych. Porównanie liczby osób doświadczających przemocy w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Liczba zgłoszeń dotyczących przemocy w latach 2021-2023

Przemoc	2021	2022	2023
liczba zgłoszeń	46	49	62
razem liczba osób w rodzinach	126	143	164

Źródło: opracowanie własne

Analizując podane powyżej dane liczbowe, można stwierdzić, że liczba zgłoszeń dotyczących sytuacji przemocy w latach 2021-2023 oraz w latach wcześniejszych (na podstawie badań własnych) utrzymuje się na podobnym poziomie i stanowi od 9-11% wszystkich zgłoszeń, dotyczących zgłaszanych kryzysów. Na podstawie danych ilościowych zgromadzonych w PCPR można stwierdzić, iż 97% osób doświadczających przemocy to kobiety.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową (dane własne)

Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych to zadanie z zakresu administracji rządowej realizowanej przez Powiat Policki. Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

Głównym celem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest redukcja zachowań agresywnych u jego uczestników, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec partnera oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Spodziewane efekty to pozytywne zamiany w postawach i zachowaniach, wzrost krytycyzmu wobec reakcji przemocowych, osłabienie mechanizmów obronnych, zwiększenie szacunku i empatii wobec kobiet, spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą domową podejmowane są wielokrotnie.

W Powiecie Polickim w latach 2021-2023 prowadzono rocznie po dwie edycje Programu. Uczestniczą w nim osoby kierowane na podstawie orzeczenia sądu, kierowane przez kuratora sądowego, gminne zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy domowej, a także wyrażające dobrowolnie wolę uczestniczenia.

Tabela 25. Monitoring uczestników Programu korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w latach 2021-2023

Liczba	2021	2022	2023
Edycji programu	2	2	2
Osób, które rozpoczęły program	24	22	29
Osób, które ukończyły program	17	8	23
Osób, które powróciły do stosowania przemocy domowej	4	2	4

Źródło: opracowanie własne

Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba osób rozpoczynających Program utrzymuje się na podobnym poziomie, poza rokiem 2023 r., w którym liczba uczestników przystępujących do Programu była o 30% większa, a liczba osób, które ukończyły program, stanowiła aż 80% uczestników rozpoczynających. Niewątpliwie wpływ na powyższe miało zwiększone kierowanie osób do Programu przez sądy (obowiązek uczestnictwa orzeczony w wyroku).

DIAGNOZA DOTYCZĄCA SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE

Podstawowym źródłem informacji o osobach niepełnosprawnych jest Główny Urząd Statystyczny (GUS) oraz Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Policach (PZON). W niniejszym opracowaniu wykorzystano dane pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku oraz Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN), wykorzystywanego przez powiatowe i wojewódzkie zespoły w procesie orzekania o niepełnosprawności. System ten zawiera szczegółowe dane dotyczące zarówno wydanych orzeczeń tj. ich liczbę, stopnie i przyczyny

niepełnosprawności, jak i osób wnioskujących o wydanie orzeczenia tj. płeć, grupy wiekowe, poziom wykształcenia i sytuację zawodową.

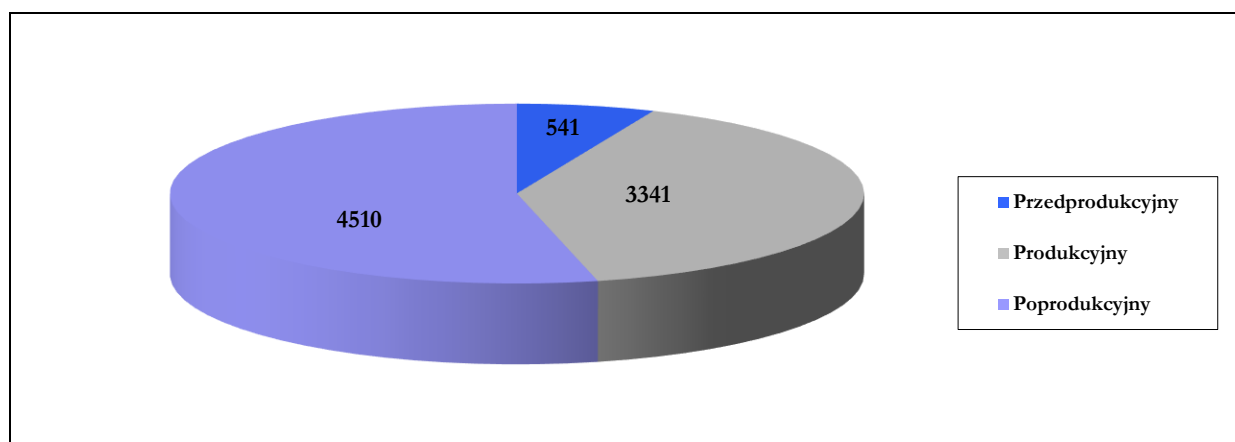
Ostatnie pełne dane o rozmiarach niepełnosprawności pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego, który został przeprowadzony w 2021 roku. Według nich ogólna liczba niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu wynosi 8392 osób, z czego 4479 (53,4 %) stanowią kobiety, a 3913 (46,6%) mężczyźni. Znaczna większość osób niepełnosprawnych jest w wieku poprodukcyjnym 4510 osób (53,7%), następnie w wieku produkcyjnym 3341 osób (39,8%) oraz w wieku przedprodukcyjnym 541 osób (6,5%). Dane przedstawia tabela 26 oraz wykres 8 i9.

Tabela 26. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie

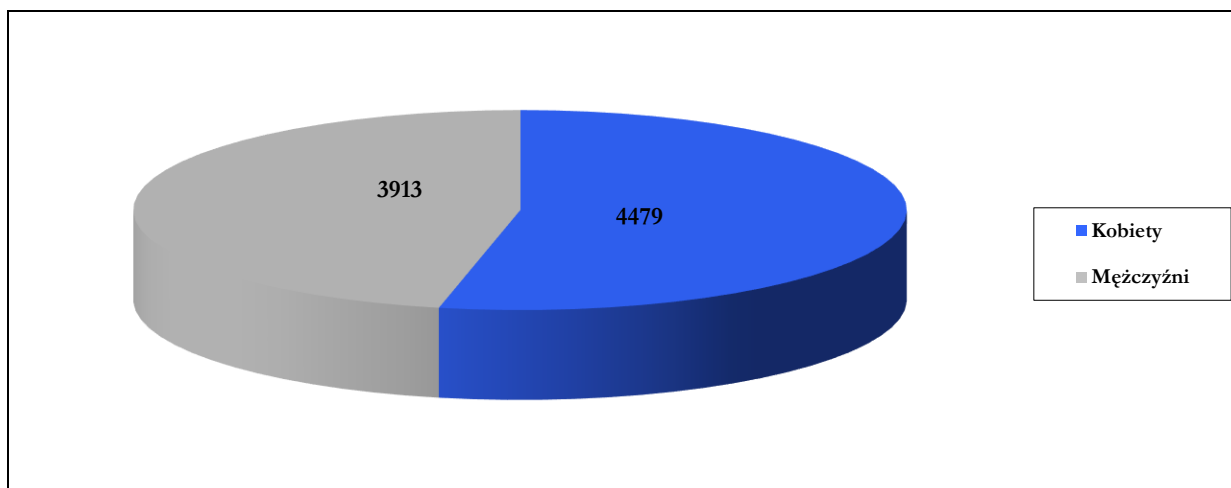
Wiek	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Przedprodukcyjny	215	2,6	326	3,9	541	6,5
Produkcyjny	1 393	16,6	1 948	23,2	3 341	39,8
Poprodukcyjny	2 871	34,2	1 639	19,5	4 510	53,7
Ogółem	4 479	53,4	3 913	46,6	8 392	100

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Wykres 8. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie według ekonomicznych grup wieku

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Wykres 9. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie według płci

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Według danych GUS liczba osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub równoważne to 4 968 osób, co stanowi 59,2% niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu. Natomiast liczba osób biologicznie niepełnosprawnych, które odczuwają brak sprawności organizmu, jednak nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności to 3424 osób, co stanowi 40,8% niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu. Dane przedstawiają tabele 27 i 28 oraz wykres 10.

Tabela 27. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub równoważne

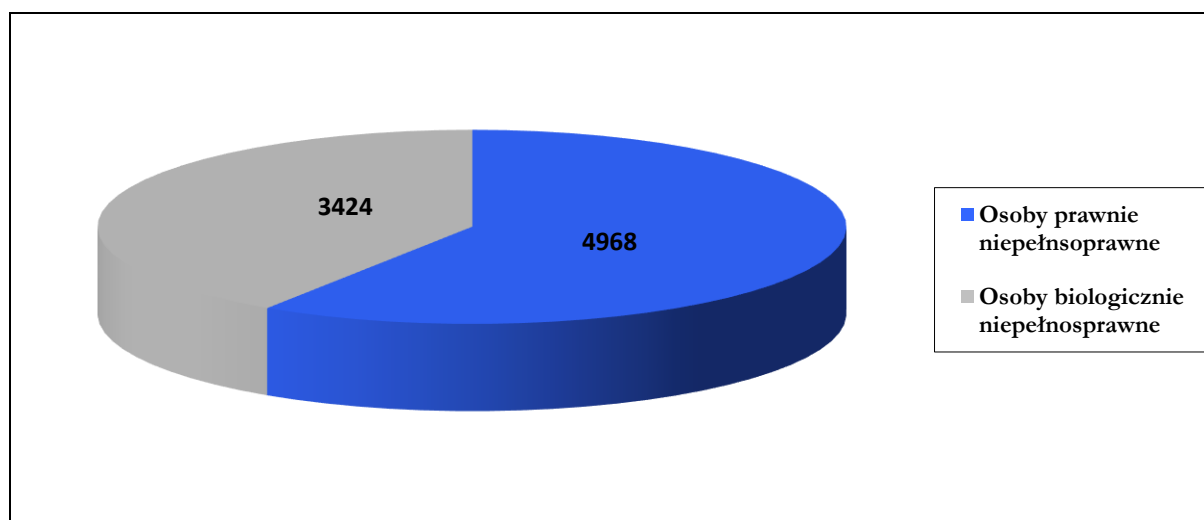
Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Przedprodukcyjny	180	274	454
Produkcyjny	919	1 327	2 246
Poprodukcyjny	1 426	842	2 268
Ogółem	2 525	2 443	4 968

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 28. Liczba osób biologicznie niepełnosprawnych

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Przedprodukcyjny	35	52	87
Produkcyjny	474	621	1 095
Poprodukcyjny	1 445	797	2 242
Ogółem	1 954	1 470	3 424

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Wykres 10. Liczba osób prawnie i biologicznie niepełnosprawnych

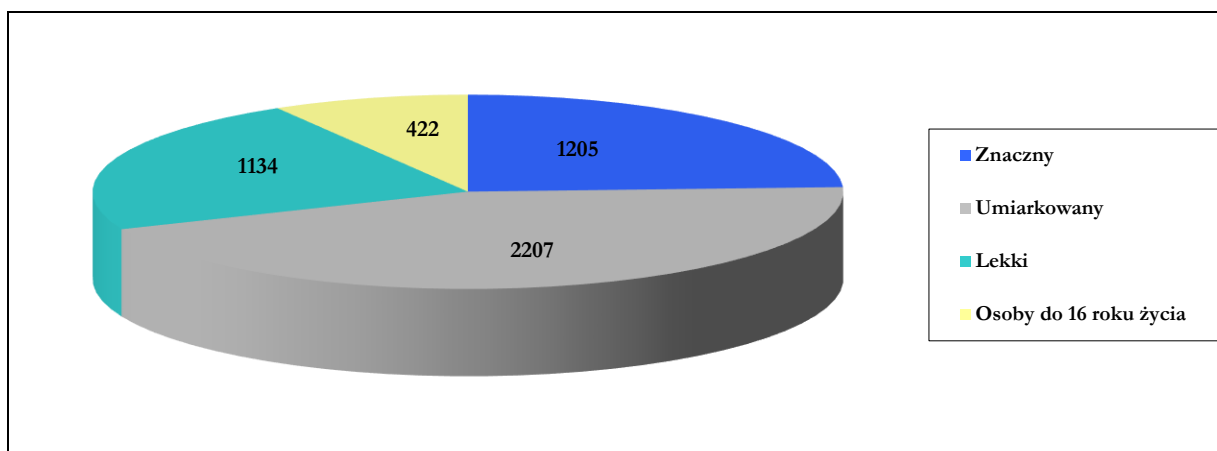
Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Wśród liczby osób prawnie niepełnosprawnych najwięcej osób posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, następnie znacznym stopniu niepełnosprawności, lekkim stopniu niepełnosprawności oraz niepełnosprawności do 16 roku życia. Dane przedstawia tabela 29 oraz wykres 11.

Tabela 29. Liczba osób prawnie niepełnosprawnych według posiadanego stopnia niepełnosprawności

Stopień niepełność	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Znaczny	677	13,6	528	10,6	1 205	24,2
Umiarkowany	1 136	22,9	1 071	21,6	2 207	44,5
Lekki	542	10,9	592	11,9	1 134	22,8
Osoby do 16 roku życia	170	3,4	252	5,1	422	8,5
Ogółem	2 525	50,8	2 443	49,2	4 968	100

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

Wykres 11. Liczba osób prawnie niepełnosprawnych według posiadanego stopnia niepełnosprawności

Źródło: dane GUS – Narodowy Spis Powszechny 2021

W Powiecie funkcjonuje PZON, do którego zadań należy w szczególności prowadzenie spraw w zakresie:

- 1) orzekania o niepełnosprawności osób do 16 roku życia;
- 2) orzekania o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia;
- 3) orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o zaliczeniu o inwalidztwie lub niezdolności do pracy;
- 4) wydawania legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osób niepełnosprawnych;
- 5) wydawania kart parkingowych.

Dla osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia PZON określa trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki:

- a) **znaczny stopień niepełnosprawności** – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- b) **umiarkowany stopień niepełnosprawności** – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- c) **lekki stopień niepełnosprawności** – określa osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

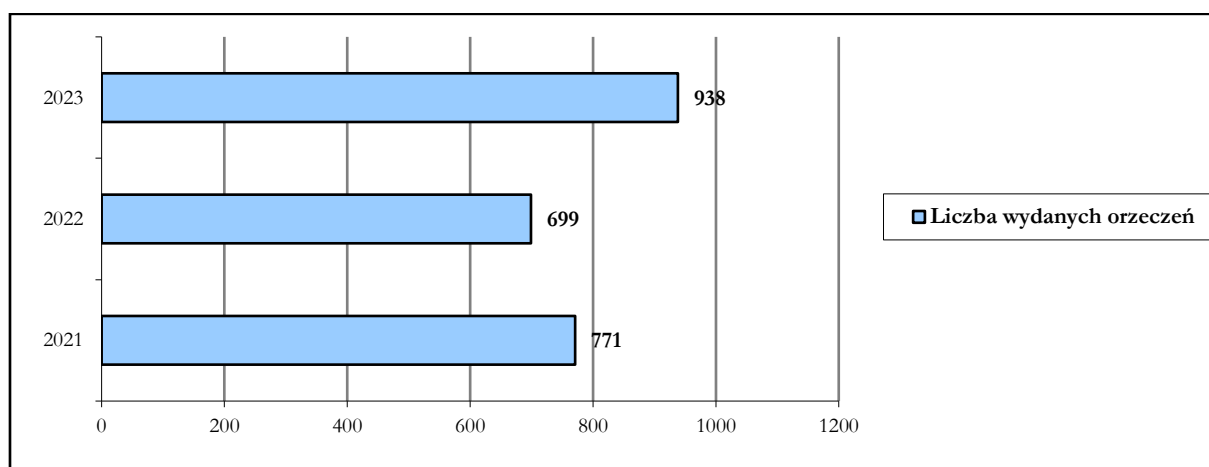
W stosunku do dzieci i młodzieży do 16 roku życia PZON orzeka jedynie o niepełnosprawności osoby bez określenia stopnia. W tym przypadku za niepełnosprawne uważa się osoby, które mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Dane z ostatnich trzech lat wykazują, że w 2023 r. ogółem liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności uległa zwiększeniu o 21,6% w porównaniu do 2022 r. oraz o 34,2% w stosunku do 2021 r. Dane przedstawia tabela 30 oraz wykres 12.

Tabela 30. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności w latach 2021-2023 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Rok		
	2021	2022	2023
Znaczny	177	204	214
Umiarkowany	370	404	506
Lekki	152	163	218
Ogółem	699	771	938
Orzeczenia wydane po raz pierwszy	254	333	360

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Wykres 12. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności w latach 2021-2023

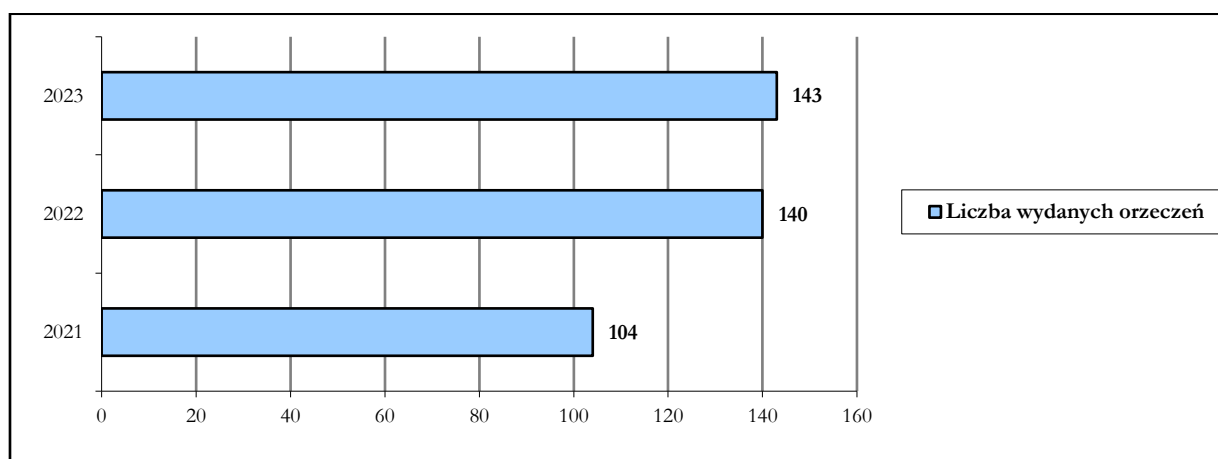
Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia uległa zwiększeniu. W 2023 roku wzrost ten wyniósł 2,1% w porównaniu do 2022 roku i 37,5% w porównaniu do 2021 roku. Dane przedstawia tabela 30 i wykres 13.

Tabela 31. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2021-2023

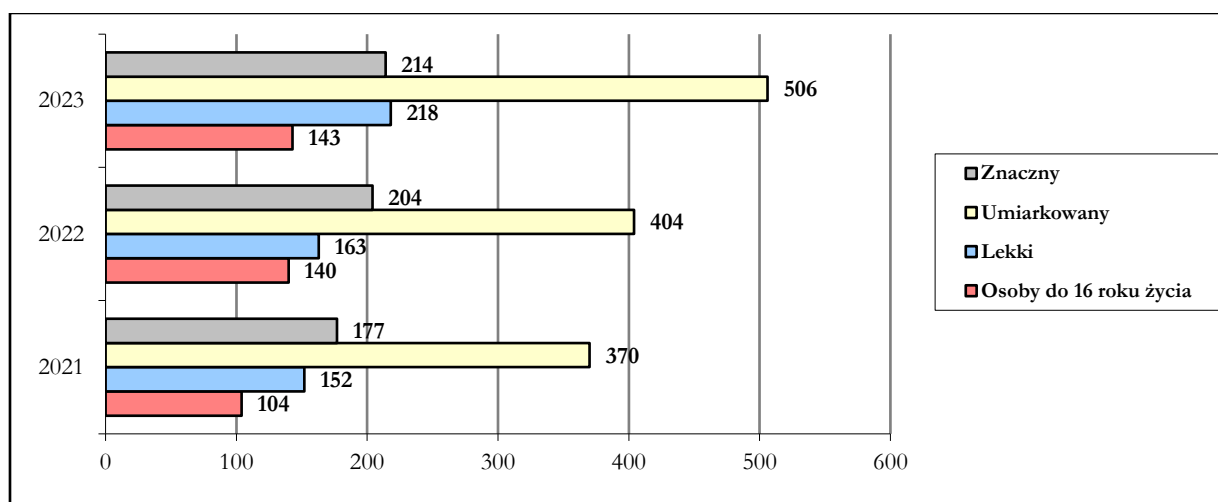
Niepełnosprawność do 16 roku życia	Rok		
	2021	2022	2023
	104	140	143

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Wykres 13. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2021-2023

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Analizując dane z ostatnich trzech lat, można zauważyć, iż PZON wydał najwięcej orzeczeń o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Na przestrzeni trzech ostatnich lat stanowią one 45,8% wszystkich wydanych orzeczeń. Dane przedstawia wykres 14.

Wykres 14. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2021-2023 według posiadanego stopnia niepełnosprawności

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Porównując dane z trzech ostatnich lat największą liczbę wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności stanowią orzeczenia wydane dla osób w przedziale wiekowym 61 lat i powyżej. Brak jest natomiast widocznego zróżnicowania w liczbie wydawanych orzeczeń w stosunku do kobiet i mężczyzn. Zdecydowana większość wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności dotyczy osób biernych zawodowo oraz osób posiadających wykształcenie zasadnicze i średnie. Dane przedstawiają tabele 31 i 32.

Tabela 32. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem wieku, płci, zatrudnienia w latach 2021-2023

Rok	Ogółem	Wiek				Płeć		Zatrudnienie	
		16-25	26-40	41-60	61 i pow.	Kobieta	Mężczyzna	Tak	Nie
2021	699	48	80	188	383	343	356	159	540
2022	771	69	85	192	425	385	386	151	620
2023	938	62	103	245	528	490	448	207	731

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Tabela 33. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem wykształcenia w latach 2021-2023

Wykształcenie	Rok		
	2021	2022	2023
Mniej niż podstawowe	21	26	30
Podstawowe	156	167	192
Zasadnicze	226	224	268
Średnie	201	234	302
Wyższe	95	120	146

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

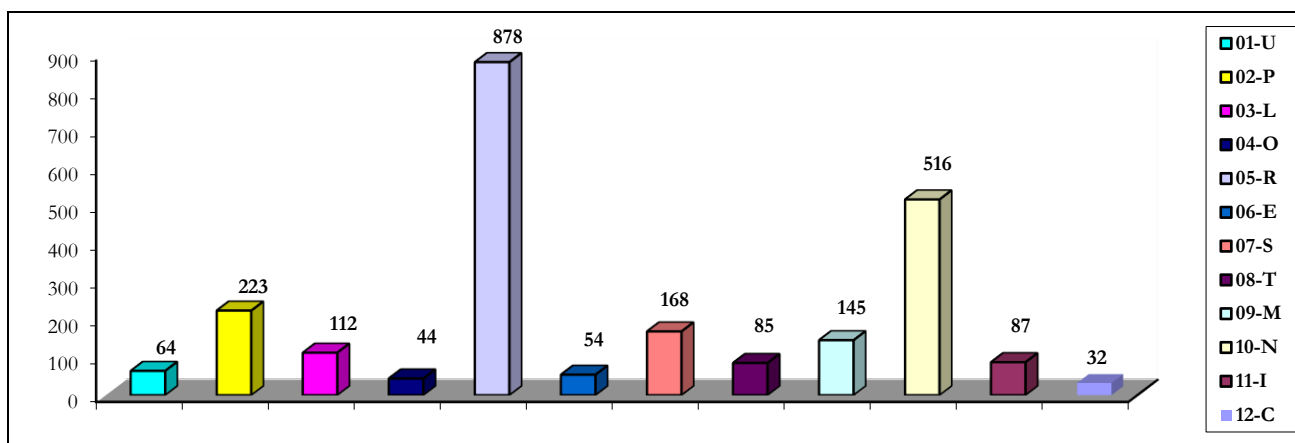
Tabela 34. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności według przyczyny niepełnosprawności w latach 2021-2023

Przyczyna niepełnosprawności Osoby przed 16 r. życia	Rok			Przyczyna niepełnosprawności Osoby po 16 r. życia	Rok		
	2021	2022	2023		2021	2022	2023
01-U upośledzenie umysłowe	10	11	6	01-U upośledzenie umysłowe	19	26	19
02-P choroby psychiczne	6	2	9	02-P choroby psychiczne	78	56	89
03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	4	7	12	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	38	26	48
04-0 choroby narządu wzroku	1	1	0	04-0 choroby narządu wzroku	9	17	18
05-R upośledzenie narządu ruchu	10	12	13	05-R upośledzenie narządu ruchu	239	289	350
06-E epilepsja	1	6	3	06-E epilepsja	17	18	19
07-S choroby układu oddechowego i krążenia	5	5	6	07-S choroby układu oddechowego i krążenia	61	57	50
08-T choroby układu pokarmowego	0	2	0	08-T choroby układu pokarmowego	23	27	35
09-M choroby układu moczowo-płciowego	1	1	2	09-M choroby układu moczowo-płciowego	37	42	66
10-N choroby neurologiczne	12	30	18	10-N choroby neurologiczne	146	170	200
11-I inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne, choroby układu krwiotwórczego	14	11	12	11-I inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne, choroby układu krwiotwórczego	28	29	30
12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	40	52	62	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	4	14	14

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Jak wykazały dane w tabeli 33 dominującym powodem uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności są choroby narządu ruchu i choroby neurologiczne, które mogą mieć bezpośredni związek ze stylem i warunkami życia, a także z dostępem do usług ochrony zdrowia i placówek świadczących różne formy rehabilitacji ruchowej. Dane przedstawia wykres 15.

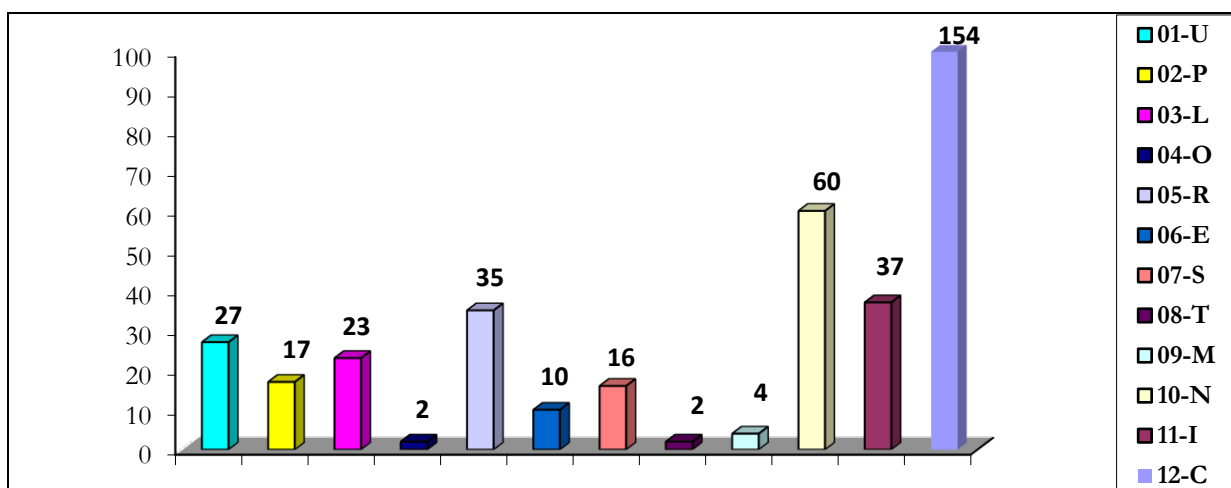
Wykres 15. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności według przyczyny niepełnosprawności w latach 2021-2023

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

Najczęstszą przyczyną wydawanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia są całościowe zaburzenia rozwojowe oraz choroby neurologiczne. Dane przedstawia wykres 16.

Wykres 16. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia według przyczyny niepełnosprawności w latach 2021-2023

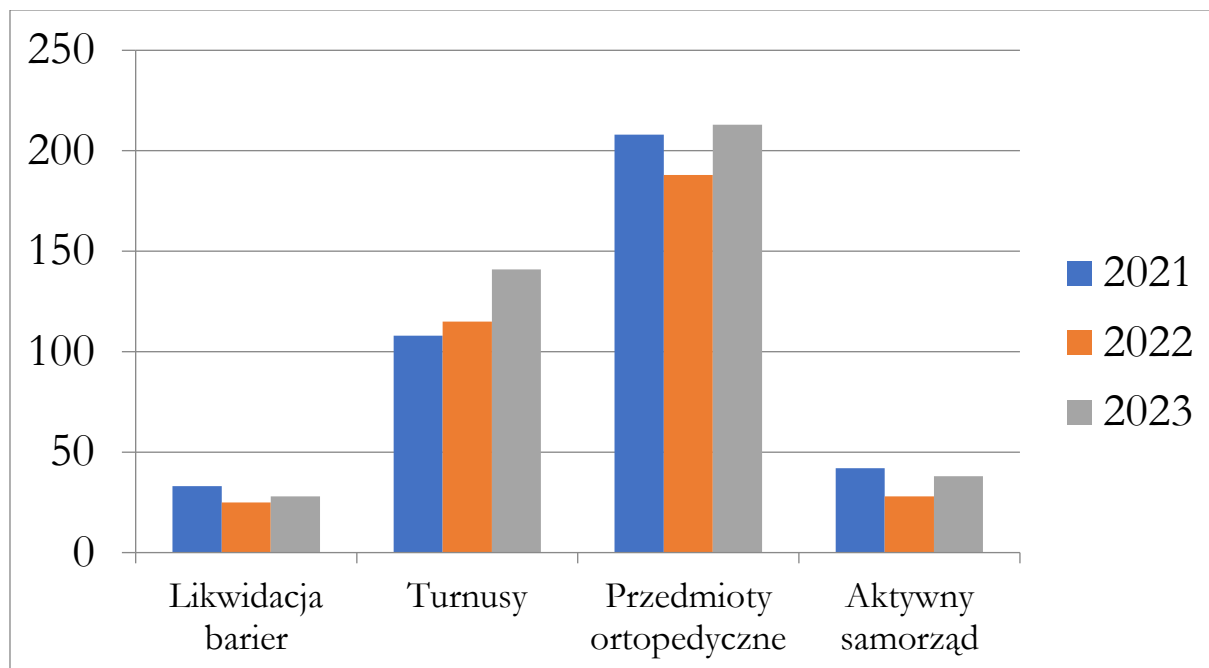

Źródło: dane PZON – EKSMOoN

PCPR wykonywało zadania w zakresie pomocy i wsparcia osobom niepełnosprawnym. W 2023 roku 28 osób skorzystało z dofinansowania na pomoc w likwidacji barier

architektonicznych, technicznych i w poruszaniu się, 141 osób uzyskało dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, 213 osób otrzymało wsparcie w zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny. W ramach programu Aktywny Samorząd skorzystało 30 osób.

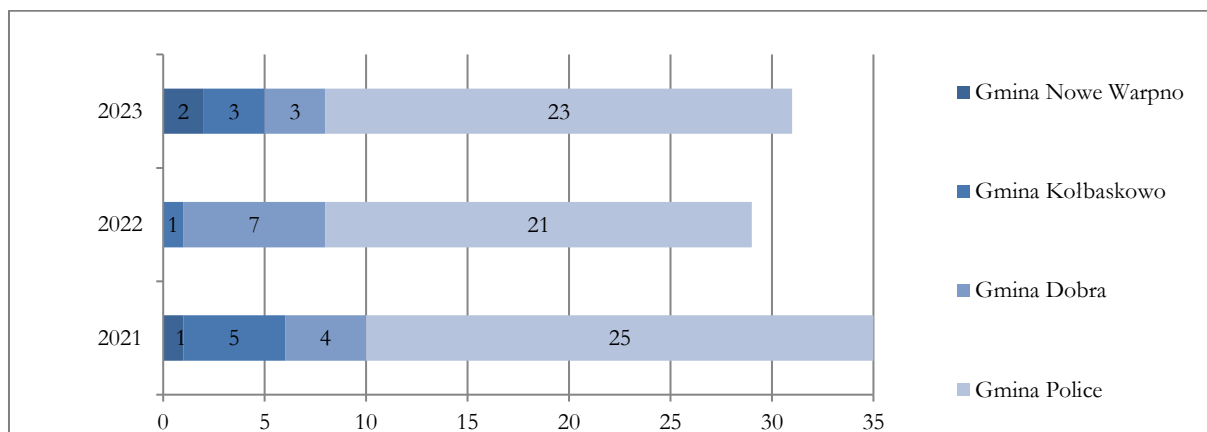
Wykres 17. Osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków PFRON

Źródło: opracowanie własne

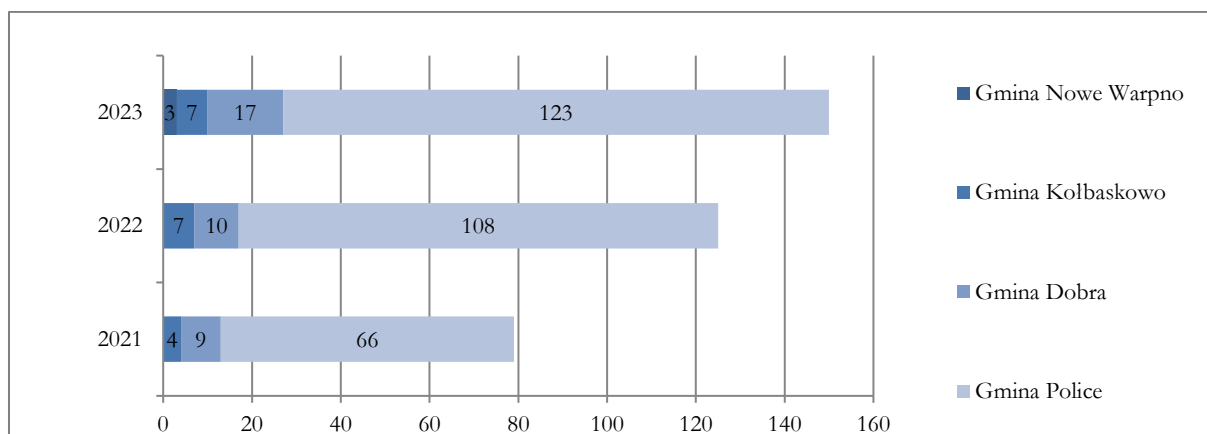
Poniższe wykresy obrazują liczbę złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do poszczególnych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością, w podziale na gminy w latach 2021-2023.

Wykres 18. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w podziale na gminy w latach 2021-2023

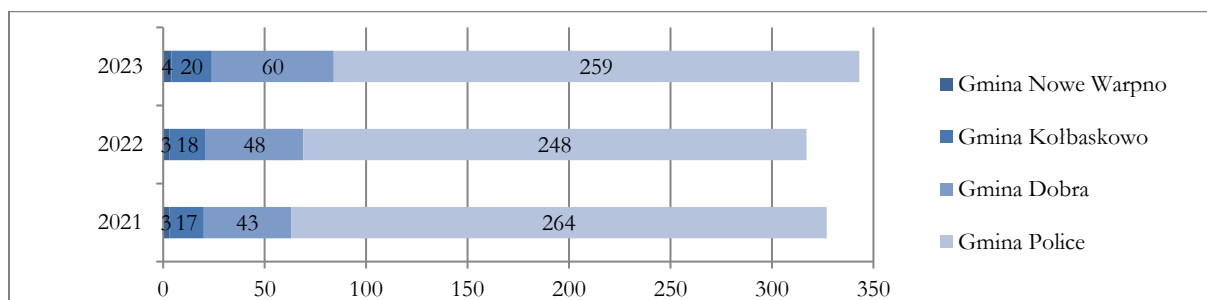
Źródło: opracowanie własne

Wykres 19. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w podziale na gminy w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne

Wykres 20. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w podziale na gminy w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne

ZDOLNOŚĆ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ DO REALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH.

Zgodnie z aktualnymi wymogami ustawowymi diagnoza sytuacji społecznej, będąca elementem strategii rozwiązywania problemów społecznych na szczeblu powiatu, powinna określać zdolność podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Są to usługi:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej.

Główne cele i zasady współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi określa program współpracy Powiatu Polickiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który jest corocznie opracowywany i przyjmowany uchwałą Rady Powiatu Polickiego. Program służy zaplanowaniu obszarów współpracy i jej form oraz wybraniu priorytetów współdziałania organów samorządu oraz organizacji pozarządowych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie Powiatu Polickiego swoją siedzibę miały 342 organizacje pozarządowe, w tym:

- 1) 152 stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym;

- 2) 45 klubów sportowych, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej;
- 3) 23 uczniowskie kluby sportowe;
- 4) 50 stowarzyszeń zwykłych;
- 5) 72 fundacje.

W 2023 r. status organizacji pożytku publicznego posiadało 14 organizacji pozarządowych mających swoją siedzibę na terenie Powiatu Polickiego, w tym trzy będące jednostkami terenowymi organizacji krajowych posiadających status organizacji pożytku publicznego. W 2023 roku do wykazów i ewidencji prowadzonych przez Starostę Polickiego wpisanych zostało 16 nowych organizacji pozarządowych, a wykreślono 2.

Tabela 35. Liczebność organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Powiatu Polickiego według stanu na 14 sierpnia 2024 roku.

Rodzaj organizacji	Police	Dobra	Kołbaskowo	Nowe Warpno	Razem
Stowarzyszenia zarejestrowane w KRS	88	33	21	10	152
Kluby sportowe, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej	23	10	10	1	44
Uczniowskie kluby sportowe	10	5	5	3	23
Stowarzyszenia zwykłe	19	22	11	3	55
Fundacje	30	27	15	5	77

Źródło: dane Wydziału Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Policach

Tabela powyżej przedstawia liczebność poszczególnych rodzajów organizacji w przelozeniu na gminy położone na terenie Powiatu Polickiego, po pierwszym półroczu 2024 roku.

Współpraca Powiatu Polickiego z organizacjami pozarządowymi przyjęła dwie formy: finansową i pozafinansową.

Do form współpracy finansowej należało, przede wszystkim, zlecenie przez Zarząd Powiatu w Policach organizcom pozarządowym realizacji zadań publicznych przewidzianych w Programie, które odbywało się poprzez powierzanie lub wsparcie realizacji zadań wraz z udzielaniem dotacji na ich finansowanie/współfinansowanie. Wysokość środków finansowych przekazanych w 2023 r. na współpracę Powiatu Polickiego z organizacjami pozarządowymi wyniosła 1 882 028 zł, w tym zlecono prowadzenie placówek pomocy społecznej trzem organizcom pozarządowym na kwotę 1 415 968,00 zł oraz przekazano kwotę 150 000,00 zł na budowę mieszkań chronionych – wspieranych. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach realizuje zadanie publiczne pod tytułem „Budowa Mieszkań Chronionych Wspieranych II” na podstawie umowy zawartej w dniu 17 sierpnia 2023 r. (umowa na 2 lata) pomiędzy Powiatem Polickim z siedzibą w Policach przy ul. Tanowskiej 8, a Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach z siedzibą przy ul. Janusza Korczaka 57 w Policach.

Placówki prowadzone na zlecenie:

1) ośrodek wsparcia – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie, który realizuje zadanie publiczne pod tytułem: „Prowadzenie ośrodka wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Karwowie” na podstawie umowy zawartej w dniu 23 grudnia 2020 r. (umowa na 3 lata) pomiędzy Powiatem Polickim z siedzibą w Policach przy ul. Tanowskiej 8, a Zgromadzeniem Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie przy ul. Klonowej 1 – kwota w 2023 r. – 708 000,00 zł;

2) ośrodek wsparcia – Dzienny Dom Senior+ w Policach, który realizuje zadanie publiczne w Policach przy ul. Korczaka 17 pod tytułem „Zadanie publiczne w zakresie pomocy społecznej polegające na prowadzeniu ośrodka wsparcia – Dziennego Domu Senior+ w Policach”, na podstawie umowy zawartej w dniu 31 grudnia 2021 r. (umowa na 3 lata) pomiędzy Powiatem Polickim z siedzibą w Policach przy ul. Tanowskiej 8, a Szczecińskim Stowarzyszeniem „Złoty Wiek” z siedzibą w Szczecinie przy ul. Stanisława Hryniewieckiego 9 – kwota w 2023 r. – 500 000,00 zł;

3) ośrodek wsparcia – Powiatowy Klub Samopomocy w Policach, który realizuje zadanie publiczne pod tytułem; „Ośrodek wsparcia – Powiatowy Klub Samopomocy w Policach” na podstawie umowy zawartej w dniu 30 grudnia 2022 r. (umowa na 3 lata) pomiędzy Powiatem Polickim z siedzibą w Policach przy ul. Tanowskiej 8, a Stowarzyszeniem na Rzecz Harmonii Społecznej z siedzibą przy ul. Bankowej 11fgh/5 w Policach – kwota w 2023 r. – 207 968,00 zł.

Współpraca pozafinansowa dotyczyła przede wszystkim nawiązywania kontaktów, wymiany informacji i doświadczeń, organizacji wspólnych spotkań i imprez mających charakter integracyjny, a także realizacji przedsięwzięć mających na celu wsparcie działalności merytorycznej komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Policach przez organizacje pozarządowe i działających w nich wolontariuszy.

PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW POWIATU POLICKIEGO – ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH.

Badania ankietowe stanowią również ważny element diagnozy społecznej. Ankieta składająca się z 21 pytań zamieszczona na stronach internetowych: Powiatu Polickiego, PCPR, udostępniona na stronach Powiatowego Urzędu Pracy w Policach i gminnych ośrodków pomocy społecznej oraz dostępna w formie papierowej w siedzibie Starostwa Powiatowego w Policach i PCPR, pozwoliła poznać opinie na temat sytuacji i problemów społecznych mieszkańców powiatu. W badaniu wzięło udział 356 osób. Wśród respondentów 84% stanowiły kobiety, zaś 16% mężczyźni. Zdecydowana większość badanych była w wieku 36-65 lat (72,5%), 36,9% stanowili mieszkańcy w przedziale wiekowym 41-65 lat, a pozostali to: 18-24 lata (12,5%) oraz 66 i więcej lat (0,3%). Największą grupę reprezentowały osoby z wykształceniem wyższym – 65,7% oraz średnim 23,9%. Osoby zamieszkujące miasto stanowiły 52,2%, a wieś 47,8%. Udział procentowy mieszkańców poszczególnych gmin powiatu przedstawia się następująco: Gmina Police – 60,7%, Gmina Dobra – 30,6%, Gmina Kolbaskowo – 6,7% oraz Gmina Nowe Warpno – 2%. Respondenci oceniając stopień nasilenia występujących na terenie powiatu problemów społecznych wskazali cztery wiodące: słaby dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych, alkoholizm, rozpad więzi rodzinnych oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wskazano grupy społeczne zagrożone występowaniem problemów społecznych: dzieci i młodzież – 33,7%, osoby starsze – 30,9%, rodziny – 16,3% oraz osoby z niepełnosprawnościami – 13,5%.

Z uwagi na specyfikę Powiatu Polickiego (położenie i różnorodność problemów poszczególnych gmin położonych na terenie powiatu) przeanalizowano również stopień nasilenia występujących problemów społecznych oraz która grupa społeczna jest najbardziej zagrożona występowaniem problemów społecznych według respondentów z podziałem na poszczególne gminy. Na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą mieszkańców gminy uzyskano następujące odpowiedzi:

Gmina Police

Na pytanie odpowiedziało 216 respondentów. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiały się: alkoholizm – 41,2%, słaby dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych – 40,7%, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 27,8% oraz rozpad więzi rodzinnych – 25,5%.

Gmina Dobra

Na pytanie odpowiedziało 109 respondentów. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiały się: bariery komunikacyjne (problemy z przemieszczaniem się w obrębie powiatu)- 49,5%, słaby dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych – 47,7%, rozpad więzi rodzinnych – 25,5% oraz alkoholizm – 23,9%.

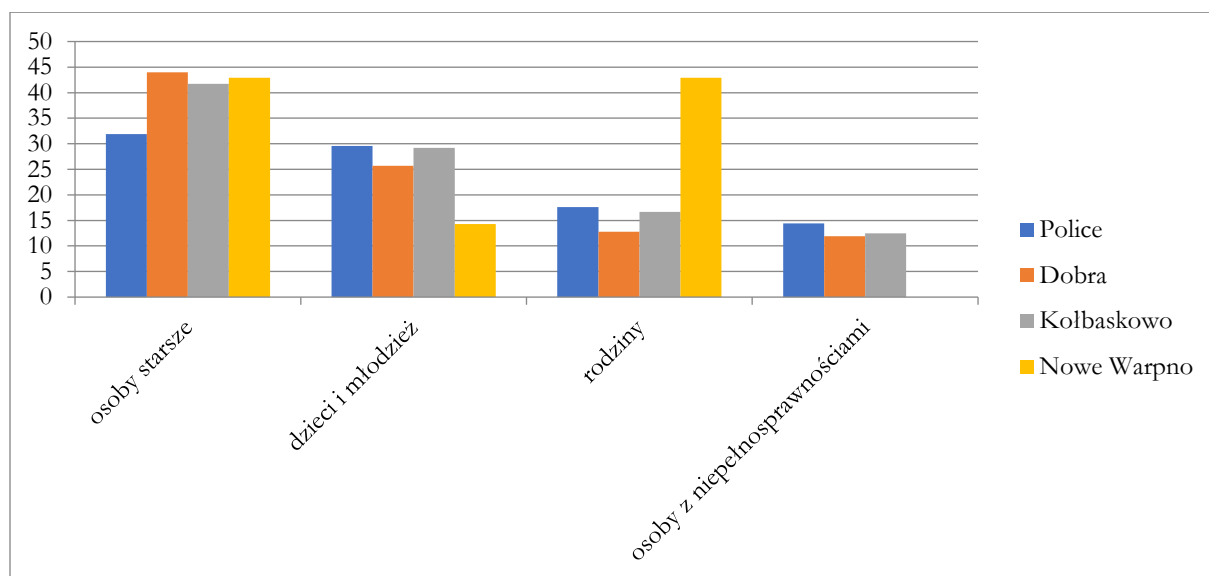
Gmina Kołbaskowo

Na pytanie odpowiedziało 24 respondentów. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiały się: słaby dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych – 54,2%, problemy związane ze starzeniem się oraz alkoholizm – 33,3 %, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rozpad więzi rodzinnych oraz bariery komunikacyjne – 29,2%.

Gmina Nowe Warpno

Na pytanie odpowiedziało 7 respondentów. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiały się: bariery komunikacyjne oraz bezrobocie – 57,1%, problemy związane ze starzeniem się – 42,9%, rozpad więzi rodzinnych, alkoholizm oraz słaby dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych – 28,6%. Grupy społeczne zagrożone występowaniem problemów społecznych przedstawia wykres poniżej.

Wykres 21. Grupy społeczne zagrożone występowaniem problemów społecznych w gminach powiatu

Źródło: opracowanie własne

W ankiecie znalazły się również pytania otwarte. Poniżej zaprezentowano odpowiedzi, które najczęściej pojawiały się:

Jakie zmiany w naszym powiecie pomogłyby w lepszym funkcjonowaniu osobom starszym/seniorom?

1. Asystent/pomoc sąsiedzka/ pomoc w miejscu zamieszkania seniora.
2. Dzienny Dom Pobytu/Klub Seniora/Świetlica Dzienna dla Seniorów.
3. Lepsza komunikacja miejska, więcej przystanków.
4. Bezpłatna placówka dzienna i bezpłatny transport do niej.
5. Wsparcie wolontariuszy (np. pomoc w zakupach, załatwianiu spraw urzędowych).
6. Spotkania integracyjne.
7. Transport, bezpłatny transport do lekarza.
8. Poprawa infrastruktury (np. niższe krawężniki, więcej ławek).

Jakie zmiany w naszym powiecie pomogłyby w lepszym funkcjonowaniu dzieciom i młodzieży, szczególnie tej niedostosowanej społecznie ?

1. Zwiększenie wsparcia ze strony szkoły (psychologicznego, terapeutycznego) zarówno dla dzieci, jak i dla rodziców.
2. Organizacja imprez plenerowych.

3. Więcej informacji w internecie o tym, gdzie młodzież może znaleźć wsparcie, gdzie mogą spędzać wolny czas.
4. Zwiększenie dostępu do specjalistów np. w szkołach, Poradni, świetlicach.
5. Organizowanie świetlic środowiskowych, klubów młodzieżowych
6. Więcej zajęć dodatkowych, w tym bezpłatnych.
7. Zwiększenie dostępności miejsc użytku publicznego (np. boiska przy szkołach).
8. Lepsza komunikacja miejska.

Jakie zmiany w naszym powiecie pomogłyby w lepszym funkcjonowaniu rodziny?

1. Szybszy dostęp do terapeutów, psychiatrów, psychologów/terapia rodzin.
2. Warsztaty dla rodziców, szkoły dla rodziców.
3. Festyny rodzinne, lokalne imprezy dla rodzin, warsztaty dla mieszkańców, pikniki.
4. Bezpłatne zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży popołudniu/organizacja zajęć, wydarzeń dla młodzieży, centra kultury (zajęcia np. wokalne, muzyczne, teatralne itd.).
5. Zajęcia sportowe, rekreacyjne, zajęcia pozalekcyjne, kluby sportowe.
6. Wsparcie ojców.
7. Grupy samopomocowe.
8. Współpraca powiatu z NGO, które oferują wsparcie i edukację rodzinom.

Jakie zmiany w naszym powiecie pomogłyby w lepszym funkcjonowaniu osobom z niepełnosprawnościami?

1. Szybszy dostęp do lekarzy i rehabilitacji.
2. Przystosowanie infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością (podjazdy, niższe krawężniki).
3. Ośrodki dzienne dla osób z niepełnosprawnością.
4. Transport dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
5. Darmowa opieka.
6. Więcej klubów samopomocy.
7. Spotkania integracyjne.

PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII PEDAGOGÓW SZKOLNYCH – ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH.

Ankieta skierowana do pedagogów szkolnych ze szkół z terenu Powiatu Polickiego zawierała siedem pytań. Odpowiedzi zwrotne otrzymano z siedmiu szkół.

Spośród instytucji i organizacji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych respondenci najczęściej wymieniali Ośrodek Pomocy Społecznej, PCPR, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Wśród innych odpowiedzi pojawiły się takie instytucje jak: PFRON, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, PSONI, hospicjum, Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Amicus”, Dom Samotnych Matek z Dziećmi, Stowarzyszenie na rzecz Harmonii Społecznej, Policja.

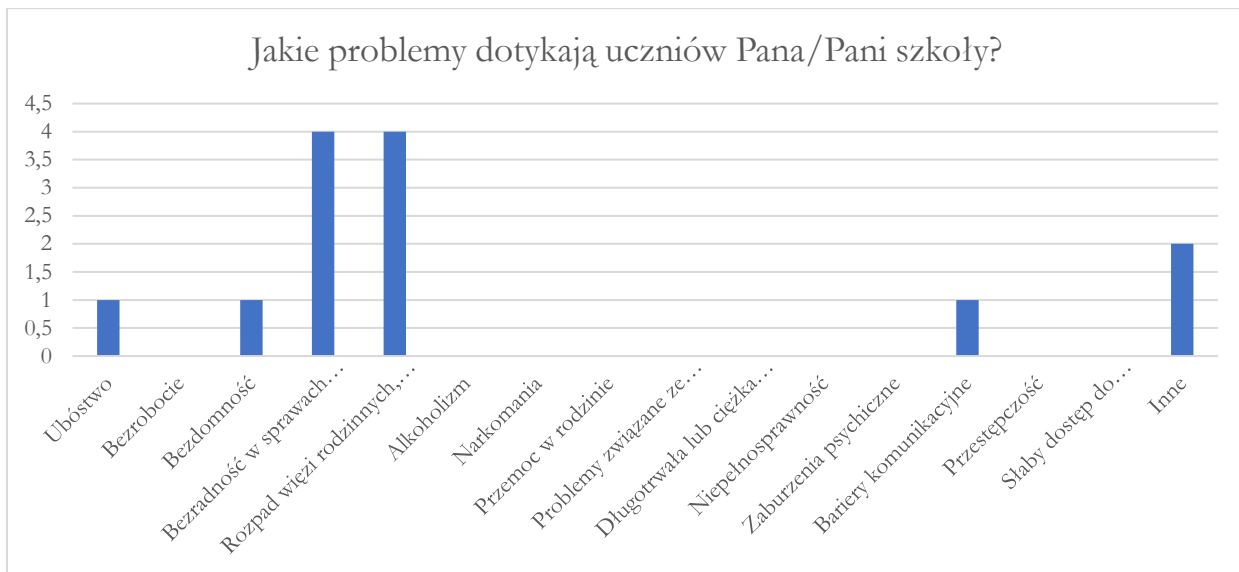
Pedagodzy szkolni korzystali z usług ośrodków pomocy społecznej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, PCPR, urzędu miejskiego, zespołu interdyscyplinarnego w Kolbaskowie oraz Policji.

Na pytanie o to, z jakiego rodzaju wsparcia pedagogzy szkolni chcieliby w przyszłości korzystać, odpowiadano, że: z pieczy zastępczej, opieki wytchnieniowej, pomocy psychologicznej, prawnej, specjalistycznej w mniejszych miejscowościach.

Wśród proponowanych przez respondentów zmian, które pomogłyby w lepszym funkcjonowaniu dzieciom i młodzieży wymieniano: wsparcie w nabywaniu i poszerzaniu umiejętności wychowawczych, organizację większej liczby zajęć popołudniowych organizowanych poza szkołą, organizację świetlic dla osób z niepełnosprawnościami, poprawa komunikacji na terenie Powiatu Polickiego, zwiększenie obsady Komisariatu Policji w Mierzynie, budowę Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii dla osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim, poprawę dostępności usług Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz lekarzy psychiatrii.

Jeśli chodzi o zmiany, które pomogłyby w lepszym funkcjonowaniu rodziny, respondenci wskazywali: szerszy dostęp do poradnictwa specjalistycznego, zwiększenie edukacji rodziców w kwestiach wychowawczych, prowadzenie różnorodnych form integracji społecznej, budowę mieszkań chronionych dla wysoko funkcjonujących osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Wykres 22

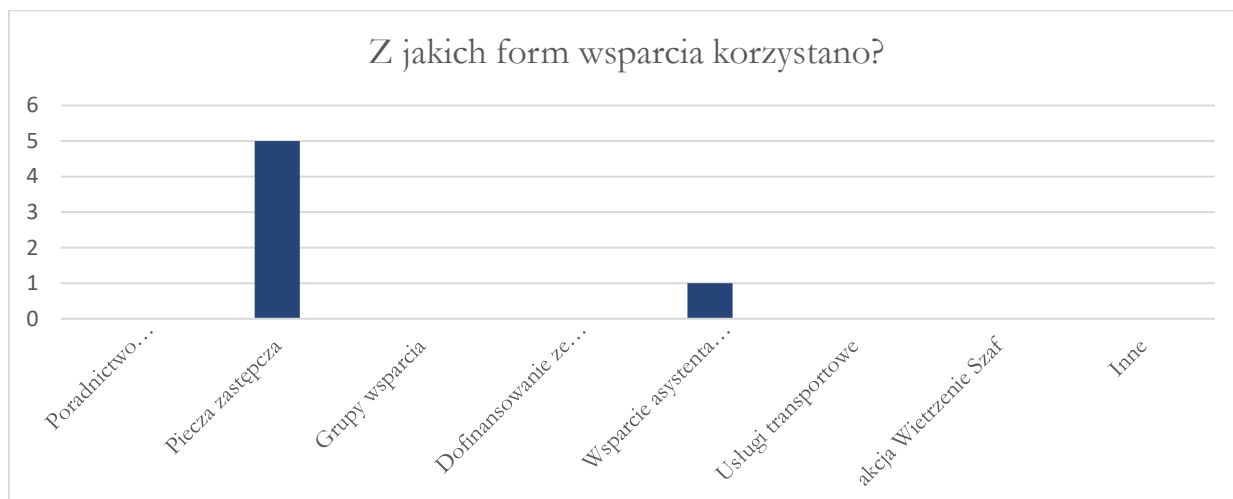
Źródło: opracowanie własne

Wykres 23

Źródło: opracowanie własne

Wykres 24

Źródło: opracowanie własne

PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII OŚRODKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ – ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH

Ankieta skierowana do ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Polickiego zawierała 14 pytań. Ośrodki są zróżnicowane pod względem ilości kadry, problemów z jakimi borykają się mieszkańcy poszczególnych gmin oraz stopnia ich nasilenia.

Tabela 36. Kadra OPS

Gmina	Łącznie zatrudnienie	Pracownicy socjalni	Wykształcenie wyższe
Police	103	18	50
Dobra	23	4	17
Kołbaskowo	19	6	14
Nowe Warpno	6	2	4

Źródło: opracowanie własne

Najwyższa liczba rodzin pozostających pod opieką Asystenta rodziny jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Policach – 70, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolbaskowie – 34, w Dobrej 17.

W Gminie Nowe Warpno nie ma rodzin objętych tą formą pomocy. W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówkę taką

prowadzi lub zleca każda gmina na terenie Powiatu Polickiego. W Gminie Police są dwie placówki wsparcia dziennego, w pozostałych po jednej.

Analizując dane dotyczące udzielanego wsparcia i świadczeń z pomocy społecznej można zauważyć z roku na rok tendencję spadkową. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę osób korzystających ze świadczeń w poszczególnych gminach.

Tabela 37. Liczba osób korzystających ze świadczeń.

	2020	2021	2022	2023
Police	771	718	658	672
Dobra	459	398	325	330
Kołbaskowo	403	418	394	351
Nowe Warpno	118	115	102	116

Źródło: opracowanie własne

Odpowiedzi na pytanie dotyczące osób skierowanych do domów pomocy społecznej wskazuje na wzrost zapotrzebowania na całodobową formę pomocy osobom. Widoczne jest jednocześnie duże zróżnicowanie potrzeb w poszczególnych gminach.

Tabela 38. Liczba osób przebywających w DPS.

	2020	2021	2022	2023
Police	54	54	61	61
Dobra	11	12	14	15
Kołbaskowo	13	16	17	16
Nowe Warpno	1	1	2	2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 39. Liczba osób skierowanych do DPS w danym roku.

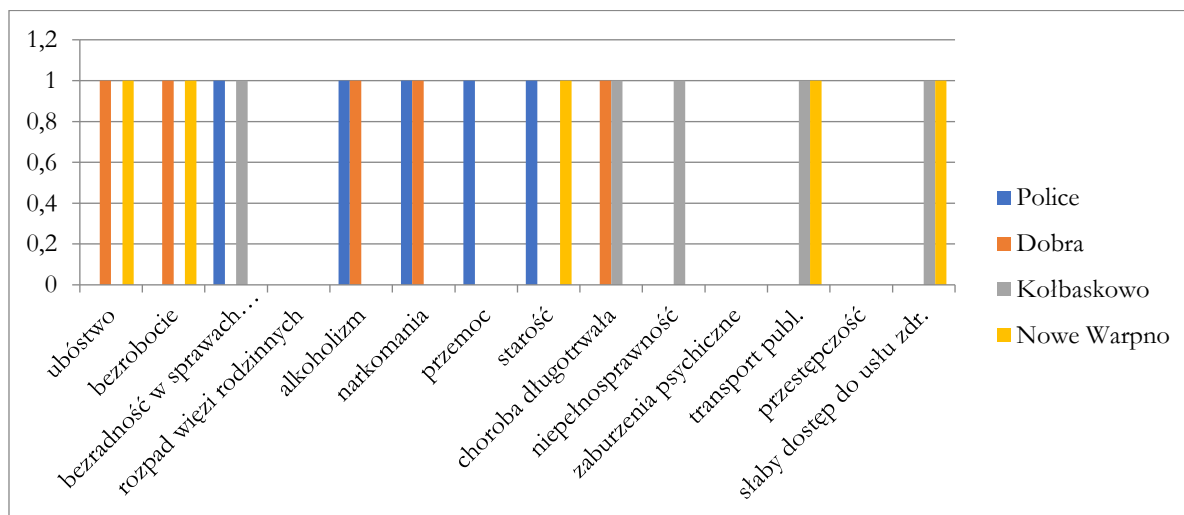
	2020	2021	2022	2023
Police	10	11	14	13
Dobra	1	3	3	1
Kołbaskowo	1	4	3	3
Nowe Warpno	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Tabela 40. Liczba wniosków o skierowanie do DPS.

	2020	2021	2022	2023
Police	15	13	29	22
Dobra	1	3	3	1
Kołbaskowo	1	4	3	3
Nowe Warpno	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Wykres 25. Problemy społeczne w gminie

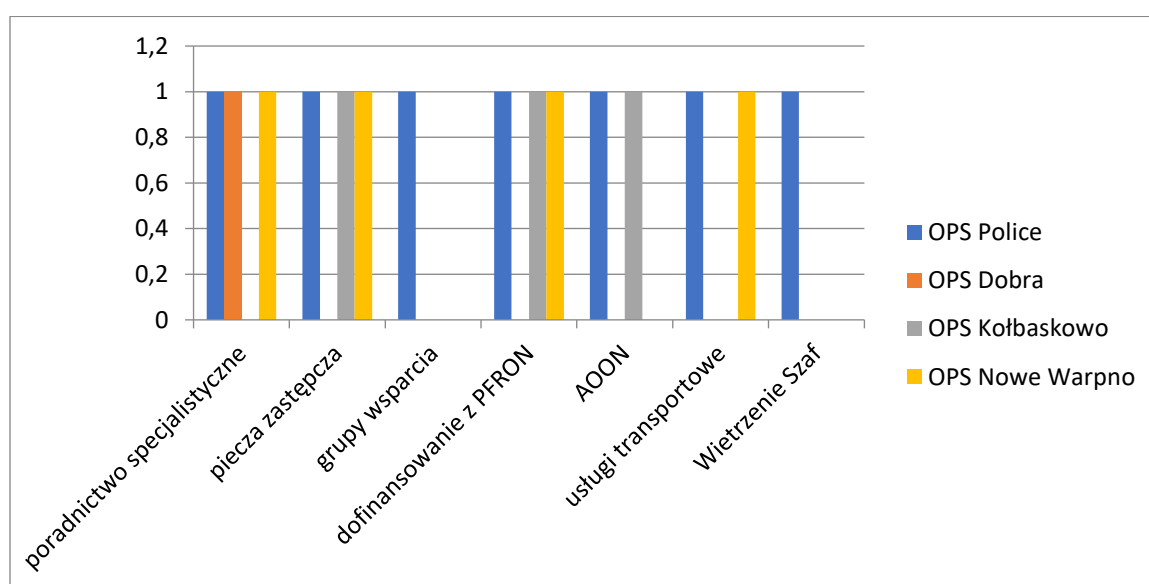
Źródło: opracowanie własne

Najczęściej występujące problemy społeczne (maksymalnie 5 dla każdej gminy) przedstawiono powyżej.

Najczęściej wymienianą grupą społeczną, zagrożoną występowaniem problemów społecznych była grupa osoby starsze (trzy głosy) i samotne, następnie rodziny (dwa głosy) oraz osoby z niepełnosprawnościami (jeden głos).

Wykres poniżej przedstawia, z jakich form wsparcia, oferowanego przez PCPR, korzystają podopieczni poszczególnych ośrodków pomocy społecznej.

Wykres 26. Formy wsparcia przez PCPR w Policach podopiecznych ośrodków pomocy społecznej.

Źródło: opracowanie własne

Mieszkańcy Gminy Police korzystają z całego wachlarza usług i oferowane przez PCPR wsparcie dla pracowników Ośrodka jest wystarczające. Z informacji uzyskanych od podopiecznych OPS wynika, że oczekują zwiększenia pomocy w formie asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością i skrócenia okresu oczekiwania na tę formę pomocy.

W Gminie Dobra mieszkańcy oczekują bezpłatnego transportu osób niepełnosprawnych, grup wsparcia na terenie gminy oraz asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Klienci Ośrodka korzystają z poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego i rodzinnego) oraz z interwencji kryzysowej.

OPS w Kolbaskowie wskazał jako potrzebę dodatkowego wsparcia przez PCPR punkt informacyjny dla osób z niepełnosprawnościami oraz poradnictwo rodzinne. Podopieczni Ośrodka korzystają z pieczy zastępczej, wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz z dofinansowania ze środków PFRON.

OPS w Nowym Warpnie wskazał większość oferowanego wsparcia przez PCPR, tj. poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, pieczę zastępczą, dofinansowanie z środków PFRON oraz usługi transportowe. Nie wskazano żadnych braków w oferowanym wsparciu dla podopiecznych czy pracowników Ośrodka.

ANALIZA SWOT

Na podstawie powyższych danych opracowana została analiza SWOT w zakresie spraw społecznych. Analiza SWOT należy do grupy metod zintegrowanych, czyli badających zarówno samą jednostkę, jak również jej otoczenie. Akronim pochodzi od angielskich wyrazów:

Strengths - siły, atuty;

Weaknesses – słabości;

Opportunities - szanse, okazje;

Threats – zagrożenia.

Opracowanie analizy SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ umożliwia uporządkowanie informacji i stanowić punkt wyjścia do określenia celów strategicznych.

Tabela 41. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • rozwinięty system pomocy społecznej w stopniu umożliwiającym świadczenie usług na rzecz mieszkańców powiatów; • spadek osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej; • spadek liczby osób bezrobotnych; • rozwój ilościowy i jakościowy organizacji pozarządowych; • doświadczenie w realizacji wspólnych projektów przez jednostki pomocy społecznej i organizacje pozarządowe; • wykwalifikowana i doświadczona kadra instytucji pomocy społecznej umożliwiająca organizowanie szkoleń i warsztatów; • prowadzenie zajęć takich jak Szkoła dla Rodziców, program korekcyjno-edukacyjny • działanie otwartych grup wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak spójności przestrzennej i wynikające z tego trudności komunikacyjne wewnątrz powiatu oraz nierówny dostęp do usług społecznych; • niewystarczająca i nieefektywna współpraca instytucji pomocy społecznej pomiędzy sobą oraz z organizacjami pozarządowymi; • zbyt niski poziom wiedzy instytucji i organizacji o wzajemnych działaniach, inne metody pracy z klientem, brak zaufania; • niska świadomość społeczna na temat zakresu działania poszczególnych instytucji pomocy społeczne oraz na temat dostępności i możliwości korzystania ze specjalistycznych form pomocy.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • znaczne zróżnicowanie gmin pod względem gęstości, zaludnienia, zróżnicowania tendencji demograficznej; • wzrost zainteresowania mieszkańców powiatu wpływem na decyzje kształtujące warunki życia społeczności lokalnych, rozwój powiatu i instytucji obywatelskich; • polepszenie warunków mieszkaniowych; • wzrost samodzielności w przewyżnianiu trudności życiowych; • wzrost przedsiębiorczości, rozwój zatrudnienia i samozatrudnienia; • zwiększająca się świadomość społeczna na temat problematyki przemocy w rodzinie; • rozwój innowacyjnych form, metod i rozwiązań w pomocy społecznej; • rozwinięcie współpracy wszystkich instytucji i organizacji działających w sferze pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak tożsamości terytorialnej mieszkańców powiatu, • pogłębianie się kryzysu rodziny, spadek liczby zawieranych małżeństw przy jednoczesnym wzroście orzekanych rozwodów; • starzenie się społeczeństwa, • pogłębianie się asymetrii pomiędzy poszczególnymi gminami, • brak chęci do współpracy lub rywalizacja pomiędzy instytucjami oraz pomiędzy organizacjami pozarządowymi, oraz pomiędzy instytucjami i organizacjami; • niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych, • stereotypowe myślenie na temat korzystania ze wsparcia instytucji pomocowych, w tym brak wiary w poprawę swojej sytuacji, w efektywność korzystania z proponowanego wsparcia, • utrwalenie się dezadaptacyjnych sposobów przystosowania do sytuacji krytycznej, takich jak uzależnienia, przemoc, wyuczona bezradność. pogłębienie się kryzysu rodziny,

V. WIZJA I MISJA DLA POWIATU POLICKIEGO

5.1. Wizja

Powiat Policki to miejsce przyjazne mieszkańcom, oferujące wysoką jakość życia. To powiat, który dba o mieszkańców w każdym wieku, zapewniając wsparcie różnym grupom społecznym. Między innymi dzięki swoim zasobom społecznym oraz naturalnym ciągle przyciąga nowych mieszkańców, co powoduje systematyczny wzrost liczby ludności.

5.2. Misja

Zapewnienie efektywnego i równego systemu wsparcia społecznego dla wszystkich mieszkańców Powiatu Polickiego dzięki współpracy i mobilności różnych instytucji i organizacji.

VI. OKREŚLENIE PRIORYTETÓW, CELÓW, DZIAŁAŃ I WSKAŹNIKÓW STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W oparciu o dokonaną diagnozę problemów społecznych oraz analizę SWOT opracowane zostały następujące priorytety:

1. Priorytet pierwszy: Wzrost skuteczności działań w polityce społecznej
2. Priorytet drugi: Wsparcie dziecka i rodziny
3. Priorytet trzeci: Wsparcie osób starszych i ich rodzin
4. Priorytet czwarty: Wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

6.1. **Priorytet pierwszy:** Wzrost skuteczności działań w polityce społecznej.

Cel strategiczny: Zwiększenie efektywności działań instytucji systemu pomocy społecznej i organizacji pozarządowych na terenie Powiatu Polickiego

Tabela 42.

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki realizacji	Realizatorzy	Okres realizacji/ charakter zadania
I. Wzmocnienie współpracy między instytucjami pomocy społecznej	1.Opracowanie „Powiatowego koszyka usług społecznych” zawierającego informacje o zadaniach realizowanych przez poszczególne instytucje i organizacje.	Liczba instytucji i usług	PCPR OPS-y NGO	2025/ jednorazowy
	2.Tworzenie grup roboczych do rozwiązywania pojedynczych problemów.	Liczba grup	PCPR OPS-y	2025-2030/ ciągły
	3.Organizowanie wspólnych konferencji.	Liczba konferencji/	PCPR OPS-y NGO	2025-2030 cykliczny - 2/rok

II. Wyrównywanie dostępu do usług społecznych dla mieszkańców wszystkich gmin Powiatu Polickiego	4. Wspólne obchody Dnia Pracownika Socjalnego.	instytucji i osób biorących udział	PCPR OPS-y	2025-2030 cykliczny 1/rok
	5. Stworzenie sprawnego i skutecznego przepływu informacji pomiędzy instytucjami pomocy społecznej.	Liczba imprez/ instytucji i osób biorących udział	PCPR OPS-y	2025-2030/ ciągly
	1. Organizacja dyżurów pracowników PCPR, spotkań i grup wsparcia w poszczególnych gminach powiatu.	Liczba wspólnych spotkań	PCPR	2025-2030/ciągly
	2. Zapewnienie dostępu mieszkańcom do informacji oraz aktualnej oferty działań z zakresu polityki społecznej.	Liczba dyżurów, spotkań, grup wsparcia	PCPR OPS-y	2025-2030/ciągly
	3. Tworzenie, zgodnie z potrzebami, nowych ośrodków wsparcia równomiernie we wszystkich gminach.	Liczba informacji o aktualnej ofercie	Starostwo /PCPR Gminy/OPS-y	2025-2030/ciągly
	4. Organizowanie spotkań, konferencji i innych wydarzeń kolejno we wszystkich gminach.	Liczba utworzonych ośrodków	Starostwo /PCPR Gminy/OPS-y	2025-2030/ciągly
		Liczba spotkań,		

III. Zwiększenie wiedzy i rozwój kompetencji kadr służb społecznych		konferencji, wydarzeń		
	1. Prowadzenie badań pozwalających na lepsze poznanie skali, przyczyn oraz skutków problemów społecznych	Liczba przygotowanych ankiet oraz ich analiza	PCPR	2025-2030/ cykliczny -1/rok
	2. Wsparcie szkoleniowo doradcze dla kadry podmiotów i instytucji pomocy społecznej	Liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniach	PCPR	2025-2030/ciągly
IV. Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej	1. Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej do realizacji organizacjom pozarządowym.	Ilość zleczanych zadań	Starostwo /PCPR	2025-2030/ciągly
	2. Realizacja wspólnych projektów instytucji i organizacji pozarządowych	Ilość projektów	Starostwo /PCPR	2025-2030/ciągly

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią:

- Wzmocnienie współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi.
- Zwiększenie dostępności usług dla mieszkańców całego powiatu.
- Zwiększenie wiedzy i kompetencji kadr pomocy społecznej.

6.2 **Priorytet drugi:** Wsparcie dziecka i rodziny

Cel strategiczny: Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej

Tabela 43.

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki realizacji	Realizatorzy	Okres realizacji/ charakter zadania
I. Rozwinięcie współpracy instytucji pomocy społecznej z placówkami oświatowymi na rzecz wsparcia dziecka i rodziny	1. Prezentacja możliwości wsparcia dziecka i rodziny przez instytucje pomocy społecznej podczas posiedzeń Rad Pedagogicznych.	Liczba odbytych spotkań	PCPR OPS-y	2025-2030/ciągly
	2. Prowadzenie wczesnego wielodyscyplinarnego wsparcia rodziny zagrożonej problemem społecznym.	Liczba rodzin, u których przeprowadzono wsparcie	PCPR OPS-y Placówki oświatowe, Poradnia Psych.-Ped.	2025-2030/ciągly
II. Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	1. Organizowanie warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie	Liczba przeprowadzonych warsztatów	PCPR OPS-y Poradnia Psych.-Ped.	2025-2030/ciągly
	2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego i rodzinnego	Liczba przeprowadzonych sesji/ liczba osób	PCPR OPS-y Poradnia Psych.-Ped.	2025-2030/ciągly
	3. Prowadzenie i tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek, dzieci objętych opieką	Gminy/OPS-y	2025-2030/ciągly
		Liczba oferowanych zajęć	NGO	2025-2030/ciągly

	4. Organizacja zajęć dodatkowych- kół zainteresowań.	Liczba imprez i uczestników	Placówki kultury	2025-2030/ciągly
	5.Organizowanie festynów rodzinnych i innych spotkań społeczności lokalnej		Gminy/OPS-y NGO	
III. Wspieranie rodzin w sytuacjach kryzysu	1. Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową	Liczba przeprowadzonych Programów	PCPR	2025-2030/ cykliczny-2/rok
	2. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej	Liczba przeprowadzonych grup	PCPR	2025-2030 ciągły
	3. Prowadzenie Hostelu dla osób w kryzysie	Liczba osób korzystających ze schronienia	PCPR	2025-2030/ciągly
	4. Wsparcie rodzin w sytuacjach kryzysu w środowisku	Liczba osób korzystających ze wsparcia	PCPR	2025-2030/ciągly
	5. Opracowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony osób doświadczających przemocy domowej na lata 2026-2030	Liczba dokumentów		2025-2026

IV. Skrócenie czasu przebywania w pieczy zastępczej	1. Organizowanie grup wsparcia celem, wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych w kontaktach z rodzicami biologicznymi na rzecz:	Liczba przeprowadzonych grup wsparcia	PCPR	2025-2026/ciągly
	a) utrzymywania więzi dziecka z rodzicami biologicznymi,	Liczba uczestniczących rodzin zastępczych w zajęciach	PCPR	2025-2026/ciągly
	b) powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,	Liczba dzieci powracających do rodziny biologicznej	PCPR PCPR	2025-2026/ciągly
	2. Wspieranie rodziców biologicznych w staraniach na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej	Liczba i rodzaj udzielonych wsparć	PCPR	2025-2026/ciągly
	3. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	Liczba i rodzaj udzielonych wsparć	PCPR	2025-2030/ciągly

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią:

- Wzrost kompetencji rodzicielskich, budowane silne i trwałe relacje oraz wsparcie rodziny w zachowaniu jedności,
- Poprawa umiejętności interpersonalnych,
- Skrócenie przebywania w pieczy zastępczej.

6.3 **Priorytet trzeci:** Wsparcie osób starszych i ich rodzin

Cel strategiczny: Rozwijanie systemu wsparcia dla osób starszych

Tabela 44.

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki realizacji	Realizatorzy	Okres realizacji/ charakter zadania
I. Zwiększenie świadomości na temat dostępnych form pomocy dla osób starszych	1.Otwarcie i prowadzenie punktu informacyjnego dla seniorów oraz ich bliskich w PCPR w Policach.	Liczba udzielonych porad	PCPR	2025-2030/ciągly
	2.Nawiązanie i prowadzenie współpracy z lekarzami pierwszego kontaktu w celu dotarcia z informacją seniorów i członków ich rodzin.	Liczba rozdanych ulotek i plakatów	PCPR	2025-2030/ciągly
II. Zwiększenie zaangażowania społecznego osób starszych	1.Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych, działań w zakresie, integracji społecznej, promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu.	Liczba przeprowadzonych przedsięwzięć	Starostwo	2025-2030/ciągly
	2.Powołanie Rady Senioralnej.	Rada Senioralna	Starostwo	2025/jednorazowy
	3. Inicjowanie działań w zakresie integracji międzypokoleniowej.	Liczba przedsięwzięć	powiatowe i gminne placówki oświatowe	2025-2030/ciągly
III. Rozwijanie usług społecznych dla osób starszych	1.Rozwój dziennych ośrodków wsparcia w gminach	Liczba ośrodków wsparcia	Starostwo /PCPR Gminy/OPS-y	2026-2030/ciągly
	2.Programy profilaktyczne poprawiające poczucie	Liczba programów	Starostwo	2025-2030

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią:

- wzrost poziomu świadomości osób starszych i ich otoczenia w zakresie praw, i możliwości wykorzystania istniejących form wsparcia,
- wzrost liczby osób starszych korzystających z różnych form wsparcia,
- zwiększenie udziału osób starszych w życiu publicznym.

6.4 **Priorytet czwarty:** Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel strategiczny: Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela 45

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki realizacji	Realizatorzy	Okres realizacji/ charakter zadania
I. Zwiększenie świadomości społecznej na temat osób z niepełnosprawnościami, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi	1. Opracowanie i wydanie „Powiatowego informatora dla osób z niepełnosprawnościami”	Liczba wydanych informatorów	PCPR	2025/jednorazowy
	2. Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.	Liczba zrealizowanych programów	Starostwo NGO	2025-2030/ciągły
	3. Prowadzenie kampanii informacyjnej na temat orzekania o niepełnosprawności i zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami	Liczba rozdanych ulotek, plakatów Liczba spotkań	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	2025-2030/ciągły
II. Zwiększenie efektywności wsparcia osób z niepełnosprawnościami	1. Realizacja Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2027	Zgodnie z programem	PCPR	2025-2027/ciągły
	2. Opracowanie i realizacja Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2028-2034.	Zgodnie z programem	PCPR	2027-2030/ciągły
	3. Rozszerzenie usług asystenckich.	Liczba usług, osób korzystających z usług	PCPR	2025-2027/ciągły
	4. Szkolenie kandydatów na asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami.	Liczba osób przeszkolonych	PCPR NGO	2025-2027/1 raz w roku
	5. Utworzenie Środowiskowego Domu samopomocy dla osób z	Liczba uczestników	Starostwo PCPR NGO	2026

III .Zwiększenie oferty usług społecznych skierowanych do opiekunów osób z niepełnosprawnościami	zaburzeniami psychicznymi			
	1.Pordnictwo specjalistyczne, w tym psychologiczne, prawne i rodzinne.	Liczba udzielonych porad	PCPR NGO	2025-2027/ciągły
	2.Prowadzenie grup wsparcia dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami.	Liczba grup, uczestników	PCPR NGO Poradnia Psych.-Ped.	2025-2027/ciągły
	3. Prowadzenie różnych form opieki wytchnieniowej	Liczba osób korzystających oraz godzin udzielonego wsparcia,	PCPR OPS-y NGO	2025-2027/ciągły

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią:

- wzrost poziomu świadomości osób z niepełnosprawnościami w zakresie swoich praw i możliwości wykorzystania istniejących szans,
- pozytywne zmiany w świadomości społecznej w zakresie postrzegania wizerunku osoby niepełnosprawnej i problemów związanych z niepełnosprawnością.
- zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zwiększenie liczby osób prawnie niepełnosprawnych w stosunku do liczby osób niepełnosprawnych biologicznie,
- zmniejszenie liczby osób z niepełnosprawnościami wynikającymi z niezdrowego stylu życia.

VII. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

7.1. Podstawowe założenia organizacyjne

Powiatowa Strategia składa się z czterech priorytetów, które są ściśle nakierowane na osiągnięcie poszczególnych celów operacyjnych. Każdy z tych celów zawiera spis działań do realizacji wraz ze wskaźnikami.

Zakłada się, że realizacja całej Powiatowej Strategii przebiegać będzie w sposób, który pozwoli na zachowanie równowagi w poziomie osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych. Taka spójność działań prowadzi do osiągnięcia jak najwyższego poziomu Wizji i Misji.

Głównym realizatorem i zarazem koordynatorem Powiatowej Strategii będzie PCPR. Realizacja zadań wynikających z Powiatowej Strategii będzie oparta na ścisłej współpracy pomiędzy wszystkimi realizatorami, w tym między samorządem powiatowym i samorządami gminnymi. Jednocześnie wszystkie instytucje uczestniczące w realizacji Powiatowej Strategii będą wykonywać powierzone im zadania w ramach swych zadań statutowych we współpracy z podmiotami ekonomii społecznej

7.2. Monitoring strategii

Monitoring pozwala określić, czy strategia jest wdrażana zgodnie z przyjętymi założeniami i wskazuje, czy istnieje potrzeba wprowadzenia odpowiednich korekt, aby osiągnąć zakładane efekty. Monitoring jest podstawą dla sprawozdawczości (raportowania), zarządzania zmianą oraz ewaluacji. Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania są analizowane, a następnie opracowywane w formie sprawozdań na potrzeby wewnętrzne oraz raportów prezentowanych opinii publicznej. Monitoring wdrażania Strategii będzie prowadzony corocznie. Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Realizacja działań będzie przedstawiana corocznie Radzie Powiatu. Przedmiotem sprawozdania będą wskaźniki sformułowane w ramach każdego z obszarów, oparte na obiektywnych dowodach obrazujących stan założonych działań oraz osiągniętych celów i rezultatów. Wskaźniki realizacji Strategii odnoszą się do kierunków niezbędnych działań. Zgodnie z metodyką przyjętą dla Strategii, wskaźniki działań koncentrują się na wynikach, tzn. rezultatach podejmowanych działań w odniesieniu do grup docelowych.

7.3. Aktualizacja strategii

Strategia jest wieloletnim dokumentem planistycznym, w związku z czym należy wziąć pod uwagę, że w wyniku zmian społeczno-ekonomicznych niektóre jej zapisy mogą stać się nieaktualne jeszcze przed końcem okresu jej obowiązywania. W takiej sytuacji należy podjąć decyzję o jej aktualizacji bądź o opracowaniu nowego dokumentu, uwzględniającego nowe uwarunkowania prawne, programowe, społeczne czy ekonomiczne. Aktualizacja dokumentu, przeprowadzana w trybie, w jakim uchwalona została Strategia, będzie konieczna tylko w przypadku, gdy zmianie ulegną obszary i cele strategiczne dokumentu. W pozostałych przypadkach decyzja o aktualizacji zostanie podjęta przez koordynatora wdrażania Strategii. Jeżeli w procesie wdrażania Strategii zostanie zidentyfikowana potrzeba rozszerzenia zakresu lub przeformułowania wybranych wskaźników, możliwe jest wprowadzenie zmian bez konieczności aktualizacji dokumentu – o ile zmiany te będą służyły lepszemu rozpoznaniu sytuacji społecznej oraz efektów wdrażania Strategii.

7.4. Ramy finansowe

Środki finansowe na realizację zadań wynikających ze strategii pochodzić będą z następujących źródeł:

1. środki własne z budżetu Powiatu Polickiego,
2. środki z budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych oraz dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
3. środki z funduszy Unii Europejskiej,
4. środki z innych funduszy celowych.

Podstawowym źródłem finansowania strategii będzie budżet powiatu. Adekwatne do potrzeb środki własne z budżetu powiatu będą określane przy pracach nad budżetem w momencie planowania rocznego i aktualizacji budżetu powiatu. Podstawą do występowania o środki z budżetu państwa, Unii Europejskiej oraz innych funduszy celowych na realizację działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych będzie sama Powiatowa Strategia oraz zapewnienie wkładu własnego.

SPIS TABEL:

Tabela 1. Zróżnicowanie gmin Powiatu Polickiego wg powierzchni i liczby ludności.....	5
Tabela 2. Liczba ludności w Powiecie Polickim. Stan na 31 grudnia 2023 r.	7
Tabela 3. Prognozy liczby ludności w Powiecie Polickim na lata 2025-2050.....	8
Tabela 4. Struktura wieku ludności w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2023 r.	8
Tabela 5. Struktura wieku ludności w Powiecie Polickim w latach 2017-2022.	9
Tabela 6. Udział procentowy poszczególnych kategorii wiekowych w latach 2017-2021.....	9
Tabela 7. Liczba żywych urodzeń na 1 000 osób w Powiecie Polickim w latach 2018-2022.....	10
Tabela 8. Liczba zawartych małżeństw i orzeczonych rozwodów w Powiecie Polickim w latach 2018-2022.	10
Tabela 9. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Powiecie Polickim wg rejestru REGON.	11
Tabela 10. Powody przyznania pomocy rodzinie w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2023 r.	11
Tabela 11. Liczba gospodarstw i osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Powiecie Polickim.	12
Tabela 12. Rozkład płci i wieku osób bezrobotnych w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2023 r.	13
Tabela 13. Szkolnictwo w Powiecie Polickim. Stan na 31.12.2022 r.	15
Tabela 14. Liczba mieszkańców w gminach Powiatu Polickiego.....	22
Tabela 15. Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci na terenie Powiatu Polickiego w latach 2021-2023	25
Tabela 16. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego w latach 2021- 2023.....	26
Tabela 17. Powody umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na dzień 31.12.2023 r.	27
Tabela 18. Powody przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo -wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego – stan na 31 grudnia 2023 r.	28
Tabela 19. Pierwsze umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej z podziałem na gminy w latach 2021-2023:.....	29
Tabela 20. Zakończenie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2021-2023	30

Tabela 21. Liczba klientów korzystających z Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej z podziałem na gminy	32
Tabela 22. Osoby korzystające ze schronienia w Hostelu PCPR z podziałem na gminy w latach 2021-2023	33
Tabela 23. Liczba porad specjalistycznych udzielonych w latach 2021-2023.....	34
Tabela 24. Liczba zgłoszeń dotyczących przemocy w latach 2021-2023.....	38
Tabela 25. Monitoring uczestników Programu korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w latach 2021-2023.....	39
Tabela 26. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie.....	40
Tabela 27. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub równoważne	41
Tabela 28. Liczba osób biologicznie niepełnosprawnych	42
Tabela 29. Liczba osób prawnie niepełnosprawnych według posiadanego stopnia niepełnosprawności.....	43
Tabela 30. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności w latach 2021-2023 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności	45
Tabela 31. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2021-2023	46
Tabela 32. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem wieku, płci, zatrudnienia w latach 2021-2023	47
Tabela 33. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem wykształcenia w latach 2021-2023	47
Tabela 34. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności według przyczyny niepełnosprawności w latach 2021-2023	48
Tabela 35. Liczebność organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Powiatu Polickiego według stanu na 14 sierpnia 2024 roku.	53
Tabela 36. Kadra OPS	61
Tabela 37. Liczba osób korzystających ze świadczeń.	62
Tabela 38. Liczba osób przebywających w DPS.....	62

Tabela 39. Liczba osób skierowanych do DPS w danym roku.	63
Tabela 40. Liczba wniosków o skierowanie do DPS.	63
Tabela 41. Analiza SWOT.....	66
Tabela 42.....	69
Tabela 43.....	72
Tabela 44.....	75
Tabela 45.....	77

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	23
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	24
Wykres 3. Liczba klientów korzystających z interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego	31
Wykres 4. Formy udzielonej pomocy w latach 2021-2023.....	32
Wykres 5. Całodobowy dyżur telefoniczny	33
Wykres 6. Liczba interwencji/konsultacji w ramach poradnictwa psychologicznego w zależności	36
Wykres 7. Poradnictwo rodzinne w latach 2021-2023.....	37
Wykres 8. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie według ekonomicznych grup wieku.....	40
Wykres 9. Liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie według płci.....	41
Wykres 10. Liczba osób prawnie i biologicznie niepełnosprawnych.....	42
Wykres 11. Liczba osób prawnie niepełnosprawnych według posiadanego stopnia niepełnosprawności.....	43
Wykres 12. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności w latach 2021-2023	45
Wykres 13. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2021-2023	46

Wykres 14. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2021-2023 według posiadanego stopnia niepełnosprawności.....	46
Wykres 15. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności według przyczyny niepełnosprawności w latach 2021-2023.....	49
Wykres 16. Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia według przyczyny niepełnosprawności w latach 2021-2023.....	49
Wykres 17. Osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków PFRON	50
Wykres 18. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w podziale na gminy w latach 2021-2023.....	51
Wykres 19. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w podziale na gminy w latach 2021-2023	51
Wykres 20. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w podziale na gminy w latach 2021-2023	51
Wykres 21. Grupy społeczne zagrożone występowaniem problemów społecznych w gminach powiatu.....	57
Wykres 22	60
Wykres 23	60
Wykres 24.....	61
Wykres 25. Problemy społeczne w gminie	63
Wykres 26. Formy wsparcia przez PCPR w Policach podopiecznych ośrodków pomocy społecznej.	64

Uzasadnienie.

Projekt uchwały przedkłada Zarząd Powiatu w Policach w trybie § 21 ust. 1 pkt 1 Statutu Powiatu Polickiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2018 r. poz. 5468).

Przepis art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) stanowi, że do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Natomiast przepisy art. 16b i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) stanowią odpowiednio, że:

- 1) gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej;
- 2) strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:
 - a) diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
 - b) prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
 - c) określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, wskaźników realizacji działań;
- 3) strategia, o której mowa w ust. 1, opracowana przez gminę i powiat określa usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 oraz z 2024 r. poz. 834), zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie;
- 4) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Uchwałą Nr XXVIII/237/2017 Rady Powiatu w Policach z dnia 31 marca 2017 r. została przyjęta „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2017-2024. W związku z kończącym się w 2024 r. okresem obowiązywania ww. strategii niezbędnym jest podjęcie czynności formalnych zmierzających do opracowania i realizacji nowej powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Pismem znak OA.004.12.2024.AM z dnia 22 października 2024 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach przedłożyła projekt „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2025-2030”.

Stanowiskiem z dnia 15 listopada 2024 r. Zarząd Powiatu w Policach:

- 1) po zapoznaniu się z projektem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2025-2030” nie wniósł uwag i zaakceptował jej treść;
- 2) zobowiązał Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Policach do podjęcia działań mających na celu:

- a) konsultacje projektu ww. strategii z gminami położonymi na terytorium Powiatu Polickiego,
 - b) zaopiniowanie projektu ww. strategii przez Powiatową Radę Działalności Pożytku Publicznego w Policach oraz Powiatową Społeczną Radę do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach;
- 3) zaakceptował treść pisma do gmin położonych na terytorium Powiatu Polickiego w sprawie konsultacji projektu ww. strategii;
 - 4) zaakceptował treść pisma do Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Policach w sprawie zaopiniowania projektu ww. strategii;
 - 5) zaakceptował treść pisma do Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach w sprawie zaopiniowania projektu ww. strategii.

Realizując ww. stanowisko Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Policach podjął działania o charakterze organizacyjno-formalnym celem uzyskania od ww. podmiotów uwag, spostrzeżeń oraz opinii na temat opracowanego projektu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim w latach 2025-2030”, ustalając jednocześnie terminy dla:

- 1) gmin położonych na terenie Powiatu Polickiego – 14 dni od dnia otrzymania pisma ws. konsultacji ww. strategii;
- 2) Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób niepełnosprawnych w Policach oraz Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Policach – do dnia 30 listopada 2024 r.

W dniu 29 listopada 2024 r. Powiatowa Społeczna Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach oraz Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego w Policach pozytywnie zaopiniowały projekt „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2025-2030”.

Ponadto w odpowiedzi na ww. pismo ws. konsultacji otrzymano odpowiednio z gmin Kołbaskowo, Nowe Warpno oraz Polic pozytywne opinie ws. projektu strategii, natomiast Gmina Dobra nie wyraziła swojej opinii, w ustalonym terminie.

W związku z powyższym zachodzi potrzeba podjęcia przez Radę Powiatu w Policach uchwały w tej sprawie.